

JAKA JEST SYTUACJA FINANSOWA ELBLĄSKIEGO PORTU?

ZAKOŃCZYŁO SIĘ BADANIE OPINII MIESZKAŃCÓW W SPRAWIE PORTU. I CHOĆ PREZYDENT WRÓBLEWSKI ZAPEWNIŁ, ŻE O PORCIE POWINNI DECYDOWAĆ ELBLĄŻANIE, TO OSTATNIA KONTROLA NIK WYKAZAŁA, ŻE WE WŁADANIU ZARZĄDU PORTU JEST JEDYNIE 3,4 PROC. WSZYSTKICH GRUNTÓW PORTOWYCH NA TERENIE MIASTA. \6

SPORT CODZIENNE

**SOBOTA W ELKU
PRZESĄDZIŁO AWANSIE? \20**

**WARMIA PEKŁA
PO PRZERWIE \22**

**ŚRODKOWY ŻEGNA SIĘ
Z OLSZTYNEM \23**

**OLSZTYN SZUKA KOŁA
RATUNKOWEGO \7**

**DOBRE WIEŚCI
Z RYNKU PRACY \8**

**OD 65 LAT DORADZAJĄ
ROLNIKOM \9**

**ŻYCIE NA WSI TO
FANTASTYCZNA
PRZYGODA \12**

**PIERWSZE HIMARSY
TRAFIĄ NA MAZURY \5**

ISSN 0137-9127

20

9 770137 912125

SZANOWNI CZYTELNICY

Już dziś odbędzie się VII Kongres Przyszłości, na który jest mi niezmiernie miło wszystkich Państwa zaprosić. Gorąco wierzę, że zaprezentowane podczas Kongresu idee i analizy dadzą nadzieję na lepszą przyszłość. Przyszłość, która leży w naszych rękach, a właściwie sercach i umysłach.

Największy i najbardziej opiniotwórczy event na Warmii i Mazurach z założenia ma być platformą wymiany doświadczeń i wiedzy między nauką, biznesem, wojskiem i samorządem. Jestem przekonany, że szeroka rozpiętość tematów poruszanych podczas Kongresu Przyszłości umożliwi pasjonującą dyskusję dotyczącą spraw społecznych, biznesowych, jak również zagadnień związanych z bezpieczeństwem i samorządem. Podstawowym celem Kongresu jest wspólne poszukiwanie kierunków rozwoju nie tylko dla regionu, ale też całej Polski. „W pojedynkę możemy zrobić tak mało, razem możemy zrobić tak wiele” – mawiała pisarka Helen Keller. W niniejszej konstatacji zawiera

się istota przedsięwzięcia, które już po raz siódmy odbędzie się w stolicy Krainy Tysiąca Jezior.

Blisko siedemdziesięciu prelegentów, którzy pojawią się w Centrum Konferencyjnym UWM, z pewnością pokusi się o niezwykle cenne analizy, syntezę i sformułowanie wniosków, które pozwolą wytyczyć pozytywne cele i kierunki działania. To niezwykle ważne z punktu widzenia świadomego kształtowania naszej przyszłości opartej na wiedzy, doświadczeniu i optymizmie. Naturalnie Kongres nie doszedłby do skutku bez wydatnego wsparcia naszych partnerów finansowych, którym składam wielkie podziękowania.

Ideą Kongresu Przyszłości jest także pokazanie, że Warmia i Mazury nie muszą kojarzyć się przede wszystkim z naturą. Gunter Verheugen, goszczący na II Kongresie Przyszłości, powiedział: „Posiadacie skarb, który należy – to jest państwa obowiązkiem – przekazać waszym dzieciom, wnukom. Tym skarbem jest natura”. Wszystko to prawda, ale gorąco wierzę, że Krainę Lasów

i Tysiąca Jezior stać również na zrobienie jakościowego skoku w zakresie nowoczesnych technologii, edukacji czy medycyny przyszłości.

Podczas Kongresu poznamy Człowieka Roku „Gazety Olsztyńskiej” oraz laureatów plebiscytu na najpopularniejszych samorządowców Warmii i Mazur. Są to szczególnie cenne wyróżnienia, albowiem burmistrzowie i prezydenci, starości oraz wójtowie wybierani są przez Państwa w otwartym głosowaniu.

Tych z Państwa, którzy nie mogą być z nami osobiście, zapraszam na stronę internetową „Gazety Olsztyńskiej” – www.gazetaolsztyńska.pl, na której znajdą się wszystkie dyskusje panelowe VII Kongresu Przyszłości.

Wstęp na wszystkie wydarzenia jest wolny.

Serdecznie zapraszam Państwa od godz. 9 do Centrum Konferencyjnego UWM przy ulicy Dybowskiego 11.

MACIEJ MATERA
REDAKTOR NACZELNY
„GAZETY OLSZTYŃSKIEJ”
I „DZIENNIKA ELBLĄSKIEGO”

UBIEGŁOROCZNY KONGRES
PRZYSZŁOŚCI W OBIEKTYWIE

WYDAWCA
GRUPA WM Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Mtera
zarzad@gazetaolsztyńska.pl

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Igor Hrywna

REDAKTORZY WYDANIA
Barbara Barczuk
Igor Hrywna
Michał Podolak
Artur Dryhynicz

WYDANIE ONLINE
internet@gazetaolsztyńska.pl
89 539 74 83

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztyńska.pl
tel. 89 539 74 83

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztyńska.pl
89 539 76 63

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5
tel. 89 539 74 53, 89 539 77 77
reklama@gazetaolsztyńska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 89 539 74 80, 81, 82

REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 611 46 00
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 236 18 02, 55 611 46 01
reklamy@dziennikelblaski.pl

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPA WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 89 539 74 21

ORGANIZATORZY

FLOTA KONGRESU

VOLVO

NORD AUTO

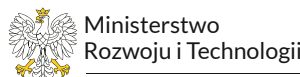
PARTNERZY STRATEGICZNI

PARTNERZY

PATRONI HONOROWI

PATRONI MEDIALNI

800 PLUS OD NOWEGO ROKU. PREMIER PODAJE SZCZEGÓŁY

Podwyższenie 500 plus do 800 zł to koszt około 24 mld zł, czyli 0,7-0,8 proc. PKB – poinformował na konferencji prasowej w Otwocku premier Mateusz Morawiecki, który dodał, że w końcówce tego roku inflacja może być w bardzo mocnym trendzie spadkowym.

Premier wskazał, że podwyższenie świadczenia 500 plus do 800 zł będzie finansowane z dalszego uszczelniania systemu podatkowego i wyższych dochodów budżetowych na skutek mocniejszego wzrostu gospodarczego.

Zaznaczył, że system podatkowy wciąż będzie uszczelniany. „Nie dalej jak sześć dni temu minister Magdalena Rzeczkowska wniosła na Radę Ministrów kolejną ustawę, kolejne miliardy uszczelnienia podatku VAT, CIT. Stąd pojawiają się dodatkowe środki zaplanowane również na przyszły rok” – wyjaśnił Mateusz Morawiecki.

Jak mówił, „800 plus, czyli dodatkowe około 24 mld zł (...), to jest około

PREMIER POINFORMOWAŁ, ŻE WYPŁATA PODWYŻSZONEGO ŚWIADCZENIA (CZYLI 800 PLUS) ROZPOCZNIE SIĘ OD STYCZNIA PRZYSZŁEGO ROKU.

0,7-0,8 proc. PKB”. „Większość agencji ratingowych, instytucji międzynarodowych zgadza się z naszymi

Fot. PAP/Piotr Nowak

prognozami, że wzrost gospodarczy będzie szybszy. Szybszy wzrost przekłada się na wyższą aktywność

gospodarczą, a to przekłada się na lepszy stan budżetowy, na wyższe dochody. Mamy to odpo-

wiednio przekalkulowane. Zresztą rynki finansowe widzą to. Od wczoraj złotówka się umocniła, obli-

gacie trzymają się mocno” – podkreślił Mateusz Morawiecki, który wskazał, wypłata podwyższonego świadczenia (czyli 800 plus) rozpocznie się od stycznia przyszłego roku, kiedy to, jak stwierdził Morawiecki, inflacja będzie już w mocnym trendzie spadającym.

„Dzisiaj, czytając analizy instytucji międzynarodowych i nasze własne, wiemy, że już teraz, miesiąc po miesiącu, inflacja będzie spadała, a w końcówce tego roku może być w bardzo mocnym trendzie spadkowym” – mówił szef rządu.

W niedzielę lider PiS Jarosław Kaczyński zapowiedział, że świadczenie wychowawcze 500 Plus zostanie podniesione do 800 zł.

ŹRÓDŁO: PAP

UKRAIŃSKA ARMIA ZNA ROSYJSKĄ TAKTYKĘ

„Rosjanie na pierwszy ogień wysyłają poborowych, licząc na to, że napierająca masa osłabi naszą linię. Za nimi idą zawodowi żołnierze, ale jest ich zdecydowanie za mało, by zadać nam znaczący cios” – powiedział PAP.PL oficer prasowy elitarniej ukraińskiej jednostki wojskowej 3027 Andrzej Koreń.

Dowódca ukraińskich sił lądowych generał Ołeksandr Syrski oświadczył w poniedziałek, że wojska ukraińskie wojska posuwają się naprzód na kierunku bachmuckim, co – jak zauważył – jest pierwszym sukcesem działań kontrofensywnych w trakcie operacji obrony Bachmutu.

„Regularne oddziały armii rosyjskiej – to amatorzy. Przypomnę, że «druga armia świata» składa się w 90 proc. z poborowych, więc jakość ich działania jest bardzo wątpliwa. Na front trafiają właściwie świeżo zmobilizowani ludzie, którzy nie mają pojęcia ani dlaczego tam są, ani co robią” – mówi Koreń.

Przypomina, że na początku inwazji na pełną skalę Rosjanie wysyłali na Ukrainę oddziały zawodowych żołnierzy. „Po ponad roku wojny widać, że niewiele z nich zostało” – dodaje.

Fot. Facebook/Jednostka wojskowa 3027

Żołnierze ukraińskiej jednostki wojskowej 3027

Wyjaśnia, że taktyka armii rosyjskiej nie należy do skomplikowanych. Jak mówi, na pierwszy ogień Rosjanie „wypychają” poborowych. „Wysyłają ich na pewną śmierć, licząc na to, że napierająca masa osłabi naszą linię. Za nimi idą zawodowi żołnierze, ale jest ich zdecydowanie za mało, by zadać nam znaczący cios” – podkreśla.

Zdaniem Kornia Rosjanie nieefektywnie wykorzystują swoje zasoby. Zauważa

on, że rosyjska taktyka spalanej ziemi wymaga ogromnych nakładów finansowych.

„Zrównanie z ziemią całego miasta to ogromny koszt, bo artyleria działa właściwie bez przerwy. Oprócz tego, niszcząc budynki, odbierają sobie możliwość ukrycia się. To działa w obie strony: oni widzą nas, ale my ich również” – mówi. I dodaje, że większość żołnierzy rosyjskich nie potrafi posłu-

giwać się sprzętem, który w efekcie często przejmują wojska ukraińskie.

Dlatego, jak wyjaśnia ukraiński oficer, w Bachmucie, w którym trwają najcięższe walki, zamiast regularnej armii rosyjskiej, walczą oddziały doświadczonych najemników z grupy Wagnera. Ocenia, że Siły Zbrojne Federacji Rosyjskiej poniosły już tak ogromne straty, że teraz stacjonują wyłącznie na terenach okupowanych, gdzie czują się stosunkowo bezpiecznie.

„To poczucie też jest złudne. Wszyscy pamiętamy wyzwolenie Chersonia. Kiedy nasze oddziały weszły do miasta, Rosjanie wycofali się bez walki” – przypomina Koreń.

Jak mówi, Rosjanie nie mają już żadnej motywacji do walki. „Na początku wojny kradli, rabowali i myśleli, że coś zyskają. Z terenów okupowanych wywieźli już wszystkie telewizory, dywa-

ny i klozety. Teraz stacjonują na zielonych rubieżach, których nie da się ograbić” – podkreśla. Motywacją nie są też pieniądze, bo jak wynika z informacji ukraińskiego wywiadu, większość rosyjskich poborowych od miesięcy nie dostaje żołdu. „Chcą już tylko przeżyć. Wiedzą, że po naszej stronie czeka ich śmierć” – zaznacza Koreń.

„Żyjemy w czasach wielkich zmian – możemy raz na zawsze skończyć z rosyjskim imperializmem i ostatecznie unicestwić ten reżim. Polacy nas rozumieją. Znają ciężar rosyjskiego buta, dlatego od lat ostrzegali Zachód przed Putinem. Niestety wtedy Europa tego nie dostrzegła. Dziś działamy razem, by kolejne pokolenia Ukraińców, ale i Europejczyków mogły normalnie żyć i cieszyć się wolnością” – podsumowuje wojskowy.

ŹRÓDŁO: PAP

WAŻNA DATA

252 lata

temu (16 maja 1771 roku) król Stanisław August Poniatowski zawarł układ, na mocy którego dowódca wojsk rosyjskich w Polsce gen. Iwan Weymarn i Franciszek Ksawery Branicki na czele królewskich pułków nadwornych i części gwardii mieli wspólnie toczyć walki z konfederatami barskimi. Pieniądze na ten cel król otrzymał od ambasadora rosyjskiego Kaspra von Salderna.

PIERWSZE HIMARSY TRAFIĄ NA MAZURY

— Przyjmujemy (...) do Wojska Polskiego HIMARS-y. Sprzęt, który sprawdził się w boju w rękach Ukraińców, powstrzymując inwazję rosyjską. (...) Ta broń trafi do północno-wschodniej części naszego kraju, do 16 Dywizji Zmechanizowanej — powiedział wczoraj wicepremier Mariusz Błaszczak.

Podczas konferencji w 1. Bazy Lotnictwa Transportowego w Warszawie wicepremier i minister obrony narodowej Mariusz Błaszczak poinformował, że do Polski dotarły pierwsze egzemplarze HIMARS-ów dla Wojska Polskiego. Dostawa pierwszych sztuk wyrzutni M142 HIMARS to efekt umowy z lutego 2019 r. dotyczącej pozyskania pierwszego dywizyjnego modułu ogniowego wieloprowadnicowych wyrzutni raketowych HIMARS w „konfiguracji amerykańskiej”. Wyrzutnie trafią na wyposażenie naszej 16 Dywizji Zmechanizowanej, której dowództwo mieści się w Olsztynie.

Realizowane obecnie dostawy stanowią pierwszy krok w zakresie wyposażania Sił Zbrojnych RP w systemy wieloprowadnicowych wyrzutni raketowych zdolnych rażać cele na poziomie operacyjnym, tj. kilkaset kilometrów. — Jestem też optymistą, jeśli chodzi o kolejny kontrakt na te wyrzutnie; odbyłem rozmowy z producentem i sekretarzem obrony USA — powiedział Mariusz Błaszczak. I dodał: — Negocjujemy kolejną umowę ws. HIMARS-ów; Kongres USA wydał zgodę na sprzedaż Polsce prawie 500 wyrzutni. Te wyrzutnie będą sprowadzone do Polski najszybciej, jak to

możliwe, i będą zamontowane na podwoziach Jelcza. Chcemy doprowadzić do tego, żeby w ramach tego nowego, negocjowanego kontraktu odbywała się w Polsce współprodukcja HIMARS-ów: zarówno wyrzutni, jak i rakiet. To jest cel, jaki sobie stawiamy.

— Obserwujemy to, co dzieje się na Ukrainie. Artyleria odgrywa kluczową rolę w wojnie, w odparciu inwazji rosyjskiej. A więc zdolność rażenia na długi dystans jest niewątpliwie istotna dla siły Wojska Polskiego. Stąd też i nasze wysiłki związane z właśnie ze zwiększeniem tych możliwości w ramach Wojska Polskiego — podkreślił wicepremier Mariusz Błaszczak. — Jest to bardzo dobra broń. Jest to broń, która w ręku świetnych polskich artylerzystów będzie stanowiła ważny argument w odstraszaniu rosyjskiego agresora. (...) Jesteśmy dobrej myśli, żeby, jak najszybciej jest to możliwe, podpisać kontrakt dotyczący pozyskania dla Wojska Polskiego kolejnych wyrzutni. W związku z tym będziemy w stosunkowo krótkim czasie dysponowali dużą siłą rażenia, dużym wzmocnieniem polskiej artylerii — zaznaczył szef MON.

Minister przypomniał, że niebawem w Toruniu ma powstać „akademia HI-

System mobilnych wyrzutni HIMARS

M142 High Mobility Artillery Rocket System, w skrócie HIMARS to system artylerii raketowej wysokiej mobilności, lekka wieloprowadnicowa wyrzutnia rakiet zamontowana na podwoziu opancerzonej ciężarówki Oshkosh M1140.

HIMARS M142 - HIGH MOBILITY ARTILLERY ROCKET SYSTEM
Wyrzutnia rakiet produkowana jest przez amerykański koncern zbrojeniowy Lockheed Martin.

Źródła: Lockheed Martin Corporation, www.defence24.pl

Fot. PAP

MARS” szkoląca żołnierzy w obsłudze wyrzutni, a także zajmująca się logistyką i serwisem tego sprzętu.

W 2019 r. MON zamówiło 20 wyrzutni oraz sprzęt towarzyszący. Wartość umowy wyniosła 414 mln dolarów. Wraz z wyrzutniami strona polska zamówiła amunicję bojową oraz ćwiczebną, pojazdy dowodzenia i wozy za-

bezpieczenia technicznego. Umowa przewiduje również wsparcie logistyczne, szkoleniowe i techniczne.

Przypomnijmy, że wcześniej do żołnierzy 16 dywizji trafiły południowokoreańskie czołgi K2 Black Panther (jednostka w Moragu) i armatohaubice K9 Thunder (1. Mazurska Brygada Artylerii w Węgorzewie).

Wyrzutnie rakietowe M142 HIMARS zapewnią niezbędne wsparcie ogniowe na rzecz pododdziałów Wojsk Lądowych poprzez wykonywanie głębokich uderzeń ogniowych. System będzie wykorzystywał amunicję raketową zdolną do precyzyjnego rażenia celów na dystansach kilkudziesięciu kilometrów, przy wykorzystaniu amunicji GMLRS oraz w obszarze działań operacyjnych na odległościach do kilkuset kilometrów, za pomocą pocisków raketowych ATACMS.

MINISTER MARIUSZ BŁASZCZAK
TA BROŃ TRAFI (...) DO 16 DYWIZJI ZMECHANIZOWANEJ. JEJ ZADANIEM BĘDZIE ODSTRASZANIE AGRESORA, WZMOCNIENIE WOJSKA POLSKIEGO NA WSCHODNIEJ FLANCIE POLSKI I WSCHODNIEJ FLANCIE NATO

OPR. RED./ŹŹDŁO: PAP/GOV.PL

ELBLĄG: PIERWSZA TAKA INSTALACJA NA ŚWIECIE

WElblągu zaczęła działać pierwsza na świecie dwukierunkowa instalacja produkcji wodoru w oparciu o ogniwa stałotlenkowe, współpracująca z blokiem biomasowym BB20 elektrociepłowni. Rozwiązanie oparte jest na polskich patentach, technologii know-how. Jej unikalną cechą jest to, że może ona również działać jako ogniwo paliwowe, przetwarzając wodór na prąd elektryczny. Rozwiązanie tego typu

może być używane nie tylko do produkcji wodoru, ale także jako magazyn energii.

Chociaż instalacja w Elblągu jest nieduża (10 kW), to jej uruchomienie było ważnym kamieniem milowym dla rozwoju technologii wodorowych w kraju. Zapotrzebowanie na tego typu instalacje będzie w najbliższych latach gwałtownie rosło.

Przypomnijmy, że Komisja Europejska zaproponowała, aby do 2030 roku produ-

kować 10 mln ton wodoru odnawialnego. Będzie on używany m.in. do napędzania pojazdów i ogrzewania, ale też produkcji paliw syntetycznych.

Jak zaznaczyła Grupa Energa, osiągnięcie zerowych emisji netto do 2050 roku stanowi istotne wyzwanie dla globalnego sektora energetycznego. Według raportu rocznego Międzynarodowej Agencji Energii (IEA) do 2050 r. nastąpi przejście z paliw kopalnych na źródła odnawialne:

przewiduje się, że prawie 90 proc. produkcji energii elektrycznej będzie pochodzić ze źródeł odnawialnych. Zielony wodór będzie również odgrywał kluczową rolę w dekarbonizacji.

W odpowiedzi na te wyzwania już w 2018 roku Energa (obecnie w Grupie Orlen) podjęła działania zmierzające do wsparcia produkcji wodoru w oparciu o własne, lokalne rozwiązania.

— Uruchomienie dwukierunkowej instalacji pro-

dukcji wodoru w Elblągu to bardzo ważne osiągnięcie w ramach projektu, który prowadzimy od trzech lat wraz z wiodącymi instytucjami badawczymi. Testy instalacji potwierdziły zakładane parametry pracy, co jest szczególnie istotne w kontekście zwiększającego się zapotrzebowania na zielony wodór w Polsce oraz przez Grupę Orlen. Wyniki projektu oraz pozyskany know-how będziemy dalej wykorzystywać w ramach obecnych i przy-

szłych projektów wodorowych realizowanych przez naszą Grupę — podkreśla Maciej Wiatrak, prezes zarządu Centrum Badawczo-Rozwojowego im. Faradaya.

Jej unikalną cechą jest to, że może ona również działać jako ogniwo paliwowe, przetwarzając wodór na prąd elektryczny. Rozwiązanie tego typu może być używane nie tylko do produkcji wodoru, ale także jako magazyn energii.

ALI/MK

JAKA JEST SYTUACJA FINANSOWA ELBLĄSKIEGO PORTU?

Zakończyło się badanie opinii mieszkańców w sprawie portu. I choć prezydent Wróblewski zapewnia, że o porcie powinni decydować elblążanie, to ostatnia kontrolna NIK wykazała, że we władaniu Zarządu Portu jest jedynie 3,4 proc. wszystkich gruntów portowych na terenie miasta.

**EWELINA
GULIŃSKA**
e.gulinska@
dziennikelblaski.pl

Kto zatem jest w faktycznym posiadaniu pozostałych miejskich gruntów portowych? Kto naprawdę nimi zarządza? I kto korzysta z wpływów finansowych, które przynoszą? Czy aby na pewno mieszkańcy?

STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA PORTU

Podczas konferencji prasowych dotyczących portu prezydent Elbląga Witold Wróblewski wielokrotnie wskazał, że w strukturze własnościowej terenów portowych 46 proc. należy do przedsiębiorców prywatnych, 30 proc. jest własnością komunalną, a 24 proc. należy do Skarbu Państwa.

Z informacji opublikowanych na stronach Urzędu Miasta w Elblągu wynika, że port w Elblągu to obszar usytuowany wzdłuż rzeki Elbląg. Powierzchnia Portu Morskiego wynosi ogółem 404,3661 ha, w tym w granicach Gminy Miasto Elbląg – 264,8661 ha, a w granicach Gminy Elbląg – 139,5 ha. Na terenie Portu Morskiego w granicach administracyjnym miasta struktura własnościowa terenów jest zróżnicowana. Tereny prywatne to 122 3437 ha (46 proc.), tereny należące do Gminy Miasta Elbląg – 79,5068 ha (30 proc.), a do Skarbu Państwa – 63,0156 ha (24 proc.). Urząd Miasta w Elblągu wyjaśnił też, że Zarząd Portu to spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, której właścicielem jest elbląski samorząd. Przedsiębiorstwo zostało powołane w celu administrowania w imieniu miasta gruntami komunalnymi. Kapitał zakładowy spółki wynosi obecnie 1 780 500 zł. Do Gminy Miasto Elbląg należy obecnie 100 proc. udziałów w spółce. Jed-

Kto naprawdę zarządza gruntami portowymi w Elblągu i czerpie z nich korzyści?

nak to, że miasto posiada 30 proc. gruntów leżących w granicach Portu Morskiego w Elblągu, wcale nie oznacza, że elbląski samorząd, ani tym bardziej Zarząd Portu, faktycznie zarządza tymi gruntami. Jak wykazała ubiegłoroczna kontrola NIK, powierzchnia gruntów będących we władaniu spółki wynosi tylko 3,4 proc. (8,9 ha). W dodatku powierzchnia gruntów wykorzystywana gospodarczo przez spółkę wynosi 5,7 ha, co stanowi zaledwie 2,2 proc. całkowitej powierzchni portu, a pozostałe 3,2 ha stanowią grunty niewykorzystywane. Pytanie, co z pozostałymi gruntami portowymi należącymi do miasta, które stanowią 27 proc. powierzchni portu, kto nimi zarządza, kto je użytkuje i kto faktycznie na nich zarabia? Bo to, że beneficjentem tych zysków nie jest Zarząd Portu w Elblągu, to już wiemy. Dodatkowo elblążanie nie widzą,

kto faktycznie włada tymi gruntami i kto pobiera z tego tytułu największe zyski, co w sytuacji badania opinii elblążan w sprawie przyszłości portu wygląda coraz bardziej groteskowo. Nie bez powodu mówi się, że prezydent Wróblewski zorganizował pseudoreferendum. Tak naprawdę mieszkańcy Elbląga nie zdają sobie sprawy, jak faktycznie wygląda sytuacja z elbląskim portem. Nie wiemy tego też my, bo elbląski ratusz milczy na temat 27 proc. gruntów portowych, które wciąż oficjalnie należą do miasta, jednak jak już wspomnieliśmy, nie należą one do Zarządu Portu w Elblągu, a to właśnie tę spółkę rząd chce dokapitalizować kwotą 100 mln zł. Prezydent Elbląga twierdzi, że ta kwota jest za mała, a on nie odda portu za darmo. Tylko pytanie, o jakim porcie mówi prezydent? O porcie, który posiada Zarząd Portu, a na który składają się trzy

działki (dwie przy ul. Radomskiej i jedna przy ul. Portowej), a wartość aktywów stałych nie przekracza 5 mln zł, czy o porcie jako gruntach leżących w granicach miasta, którymi i tak zarządzają prywatni przedsiębiorcy? Kampania portowa zorganizowana za pieniądze elblążan nie przyniosła odpowiedzi na te pytania, a mieszkańcy, odpowiadając na pytanie, czy chcą, aby port był samorządowy, nie wiedzieli tak naprawdę, jak wygląda jego faktyczna wielkość, zyski i aktywa. Nie znamy obecnej wartości spółki. Dlaczego ta wartość nie została, chociaż w przybliżeniu, podana do publicznej wiadomości? No cóż, nie ma się czym chwalić. Na majątek spółki składają się grunty wyceniane na około 1,2 mln zł, budynki o wartości 3,3 mln zł i urządzenia techniczne oraz maszyny o wartości 2,4 tys. zł. Spośród infrastruktury portowej portu

w Elblągu, wymienionej w zarządzeniu Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni, własność spółki w postaci środków trwałych stanowią grunty oraz plac postojowy (położone w obu przypadkach przy ul. Portowej 1-3), a także Punkt Odpraw Granicznych przy ul. Portowej 7. Pozostała infrastruktura portowa, będąca w administrowaniu spółki, jest jej użyczana przez Miasto Elbląg na podstawie okresowych umów na cele związane z działalnością statutową Zarządu Portu i nie stanowi środków trwałych spółki.

ZYSKI I STRATY PORTU

W okresie objętym kontrolą NIK spółka uzyskała następujące wyniki finansowe: za 2016 r., 2017 r., w 2018 r. i 2019 r. – stratę odpowiednio w wysokości: 61,9 tys. zł, 292,6 tys. zł, 201,1 tys. zł i 155,7 tys. zł; za 2020 r., 2021 r. i I półrocze 2022 r. – zysk odpowiednio w wysoko-

ści: 11,2 tys. zł, 89,5 tys. zł i 112,9 tys. zł. Na osiągnięcie przez spółkę zysku brutto za lata 2020-2022 (I półrocze) wpłynęły przede wszystkim wyższe niż w pozostałych latach objętych kontrolą, inne przychody operacyjne w łącznej kwocie wynoszącej za ten okres 707,8 tys. zł. Były to głównie przychody z tytułu otrzymanego dofinansowania realizacji projektu „South Baltic Transport Loops” oraz przychody z tytułu umorzenia – na wniosek spółki – podatku od nieruchomości wraz z odsetkami. Na trudną sytuację związaną z wyceną elbląskiego portu zwrócił też ostatnio uwagę wiceminister infrastruktury Marek Gróbarczyk. Jak wyjaśnił, sytuacja w elbląskim porcie jest skomplikowana z uwagi na fakt, że większość terenów nabrzeży została sprzedana. Oceniał, że chociaż część została w gestii miasta, trudno jest dojść do tego, jak obecnie wygląda podział majątkowy. — Sytuacja jest taka, że większość terenów, która tam się znajduje, nie należy do miasta. Natomiast te, które pozostają (...), mogą być w różnym użytkowaniu, dzierżawie, czy (...) jakimś innym sposobie przekazywania tej własności — wskazał wiceminister infrastruktury podczas wywiadu w TVP Info. I dodał: — Przygotowujemy alternatywne rozwiązanie – ci inwestorzy prywatni, którzy mają nabrzeża w Elblągu, na pewno będą chcieli współpracować. Jednak nabrzeża te leżą w obszarze portu w Elblągu i dlatego kapitanatowi portu trzeba oddawać pierwszeństwo negocjacyjne, ale jeśli nie uda się dojść do porozumienia, to będziemy negocjować bezpośrednio z inwestorami. Poza tym jest możliwość pojawienia się nowych terminali, zewnętrznych, budowanych już na wybrzeżu Zalewu.

PREZYDENT SZUKA KOŁA... RATUNKOWEGO

Misją ostatniej szansy można określić chęć spotkania prezydenta Olsztyna z dyrektorem generalnym dróg krajowych i autostrad. Piotr Grzymowicz chce go przekonać, by drogowcy jeszcze raz przeanalizowali wschodni korytarz przebiegu obwodnicy Olsztyna.

ANDRZEJ
MIELNICKI
a.mielnicki@
gazetaolsztynska.pl

Władze Olsztyna nie składają broni w sprawie północnej obwodnicy miasta. Prezydentowi nie udało się przekonać drogowców z olsztyńskiego oddziału GDDKiA do powrotu do dyskusji na temat wschodniego korytarza obwodnicy miasta, to uderza wyżej. Teraz poprosił o spotkanie dyrektora generalnego dróg krajowych i autostrad, licząc, że uda mu się go przekonać, żeby jeszcze raz przeanalizować wschodni korytarz obwodnicy.

— Obecny etap prac daje jeszcze przestrzeń do dyskusji o przyszłym przebiegu tej niezwykle ważnej dla rozwoju Olsztyna i całego regionu drogi — napisał prezydent w piśmie do dyrektora generalnego dróg krajowych i autostrad Tomasza Żuchowskiego. — Jako miasto chcielibyśmy mieć przy tym pewność, że udało się zrobić wszystko, by osiągnąć efekt optymalny dla rozwoju stolicy regionu. Rozmowy prowadzone z olsztyńskim oddziałem GDDKiA rozbijają się o zamknięty etap, jakim jest podjęta

Fot. Zbigniew Woźniak

Z wielkiego projektu, jakim jest budowa północnej obwodnicy wypadły obwodnica Dywit i modernizacja drogi 51 przez Las Miejski

Uchwała Zespołu Oceny Przedsięwzięć Inwestycyjnych. Chcielibyśmy zatem powrócić raz jeszcze do etapu wyboru korytarza, by uważnie przeanalizować wariant rekomendowany przez Miasto Olsztyn — podkreślił.

W piśmie prezydent zwraca uwagę, że władze województwa warmińsko-mazurskiego, m.in. w planie zagospodarowania przestrzennego województwa, rekomendują wschodni przebieg północnej obwodnicy Olsztyna. Także w prognozie oddziaływania na środowisko projektu Programu Budowy 100 Obwodnic na lata 2020-2030 wskazano, że ze względu na uwarun-

kowania środowiskowe korzystniejsze jest obejście miasta po stronie północno-wschodniej.

Przypomnijmy, że drogowcy wybrali zachodni korytarz, którym pobiegł północna obwodnica Olsztyna. Na razie w trzech wariantach. Jeden z nich ma zostać lekko skorygowany, by omijał tereny Olsztyna. Chodzi o ok. półtorakilometrowy odcinek drogi.

Wybór korytarza zachodniego nie jest na rękę Olsztynowi, który zabiegał o korytarz wschodni jako korzystniejszy z punktu widzenia interesów miasta. Bo obwodnica od wschodu dałaby możliwość skomunikowania terenów inwe-

stycyjnych, które znajdują się na Tracku. Dlatego prezydent Olsztyna niedawno próbował przekonać drogowców z olsztyńskiego oddziału GDDKiA do zmiany decyzji, przeanalizowania jeszcze raz wschodniego korytarza i kombinacji dwóch wariantów, które przedstawił, ale nic nie wskórał.

Teraz w piśmie do dyrektora chce znowu przeanalizować wariant rekomendowany przez miasto. To trochę dziwi. Dlaczego? Otóż z analizy wielokryterialnej wynikało, że najkorzystniejszy jest przebieg obwodnicy w wariantcie O6+D4, właśnie w korytarzu wschodnim. Według drogowców pozostałe wa-

rianty w korytarzu wschodnim są znacznie mniej korzystne i dlatego warianty te ani ich kombinacje nie będą brane pod uwagę w dalszych analizach. Są one bowiem gorsze od wariantów zachodnich oraz wariantu O6+D4, który nie może być jednak realizowany z uwagi na brak możliwości sfinansowania przez prezydenta Olsztyna budowy obwodnicy w części przebiegającej w granicach administracyjnych miasta. Chodzi o odcinek 7 kilometrów. Zgodnie z przepisami koszty budowy dróg krajowych na terenie miast na prawach powiatu ponosi samorząd.

Na tym spotkaniu prezydent przedstawił drogowcom kombinację dwóch wariantów. Jednak według nich kombinacja wariantów wschodnich zaproponowana przez prezydenta (O6+O2) jest mniej korzystna od wariantów zachodnich i również na długości ok. 5 km przebiega po terenie miasta, co wyklucza finansowanie takiego wariantu ze środków Skarbu Państwa. To oznacza, że w tym ujęciu miasto musiałoby też znaleźć fundusze na budowę odcinka obwodnicy na swoim terenie, a przecież wcześniej prezydent oświadczył, że miasto nie ma środków

na tę inwestycję. Dlatego drogowcy wybrali warianty w korytarzu zachodnim, które biegają poza granicami miasta.

Nie ma jeszcze terminu spotkania, jeśli w ogóle do niego dojdzie. Jeżeli prezydent nie przekona dyrektora, to klamka zapadnie, chyba że do gry wkroczą politycy, oczywiście partii rządzącej. Tylko oni mogą wpłynąć na ewentualną zmianę decyzji drogowców.

Jednak Olsztyn niejako na własne życzenie pozabawił się jakimkolwiek wpływem na przebieg obwodnicy. Po pierwsze poprzez nieugięte stanowisko w sprawie Lasu Miejskiego, niedopuszczające jakiegokolwiek ingerencji inwestycji w ten obszar, tak jakby droga 51 już nie przecinała Lasu Miejskiego. Po drugie poprzez twardą deklarację, że miasto nie ma możliwości sfinansowania budowy odcinka obwodnicy w swoich granicach. To był błąd, bo inwestycja zacznie się dopiero za kilka lat. Do tego czasu, mając już decyzję środowiskową i gotowy projekt, o wiele łatwiej byłoby zabiegać o unijne dofinansowanie (85 proc. kosztów), tym bardziej że chodzi o domknięcie projektu, jakim jest obwodnica Olsztyna. I teraz to się mści.

JUŻ NIEDŁUGO KRÓLEWIEC ZASTĄPI KALININGRAD

Olsztyński oddział Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) w Olsztynie przystąpił do inwentaryzacji tablic drogowych, na których pojawia się nazwa Kaliningrad. Przygraniczna gmina Braniewo, w której folderach pojawia się nazwa tego rosyjskiego miasta, nazwę Królewiec umieści w najnowszych wydaniach materiałów informacyjnych.

Rzecznik prasowy olsztyńskiego oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) Karol Głębocki poinformował, że ta instytucja natychmiast za-

reagowała na zalecenie Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej dotyczącej stosowania nazwy Królewiec zamiast Kaliningrad.

— Od razu przystąpiliśmy do inwentaryzacji oznakowania kierunkowego na zarządzanej przez nas sieci dróg krajowych. Ma to na celu oszacowanie kosztów ewentualnej wymiany tablic — poinformował Głębocki. Województwo warmińsko-mazurskie jest jedynym w kraju, które posiada drogowe przejścia graniczne z Rosją i na drogowych tablicach informacyjnych

pojawia się zarówno nazwa Kaliningrad, jak i obwód kaliningradzki. Takie tablice znajdują się m.in. na drodze krajowej 51, która prowadzi do przejścia granicznego w Bezledach.

Nazwa Kaliningrad i obwód kaliningradzki pojawia się w wielu folderach turystycznych i mapach, zwłaszcza tych dostępnych w przygranicznych gminach, jak choćby w gminie Braniewo (w tej gminie znajdują się przejścia graniczne w Grzechotkach i Gronowie). — U nas ludzie, zwłaszcza starzy Warmiacy, od lat mówią „Królewiec”, czy „obwód królewiecki”. Zresztą ludzie

mają dostęp do informacji i wiedzą o tej zmianie. Materiałów z nazwą Kaliningrad nie będziemy teraz celowo niszczyć, nowe nazwy umieścimy w kolejnych wydaniach tych materiałów — mówi wójt gminy Braniewo Jakub Bornus.

Rzecznik prasowa warmińsko-mazurskiego oddziału straży granicznej Mirosława Aleksandrowicz poinformowała PAP, że tej instytucji decyzja Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej w żaden sposób nie będzie kłopotem. — My nie mamy w swoim posiadaniu tablic z tymi nazwami —

przynależa Aleksandrowicz.

Na kwietniowym posiedzeniu Komisja Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej działająca przy Głównym Geodecie Kraju uchwaliła, że dla miasta Kaliningrad zalecana jest wyłącznie polska nazwa Królewiec, a dla obwodu kaliningradzkiego: obwód królewiecki. Uchwała weszła w życie z dniem jej opublikowania na stronie internetowej Komisji, czyli 9 maja br.

Królewiec założono w 1255 r. przez Krzyżaków u ujścia Pregoly. Zamek ten nazwano Coningsberg, czyli Królewska Góra, na cześć

króla Czech – Przemysła II Ottokara, który stanął na czele wojsk krzyżackich podczas ich wyprawy przeciwko Prusom. Miasto po litewsku tradycyjnie nazywane jest Karaliaučius, po łotewsku Karalaučiem, po czesku Královec, zaś jego historyczna rosyjska nazwa to Korolewec.

Nazwa Kaliningrad zastąpiła Królewiec w 1946 roku i była hołdem złożonym współpracownikowi Stalina M.I. Kalininowi, który m.in. był współodpowiedzialny za wydanie decyzji o masowym wymordowaniu polskich oficerów w Katyniu w 1940 r.

(PAP)

DOBRE WIEŚCI Z RYNKU PRACY

Dobre wieści płyną z rynku pracy. Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła w końcu kwietnia 5,3 proc. — wynika ze wstępnych danych MRiPS. To o 0,1 pkt proc. mniej niż w marcu, a także mniej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Szacowana przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu kwietnia tego roku wyniosła 5,3 proc. W porównaniu do poprzedniego miesiąca stopa spadła o 0,1 pkt proc., a w zestawieniu z końcem kwietnia 2022 r. była niższa o 0,3 pkt proc.

— Dzisiaj bezrobocie jest na poziomie niższym niż przed wybuchem pandemii, co dobrze pokazuje skuteczność realizowanych przez rząd instrumentów wsparcia — komentuje dane z rynku pracy minister rodziny i polityki społecznej Marlena Małąg. — Porównując poziom bezrobocia w końcu kwietnia br. do stanu z końca lutego 2020 r., tzn. tuż przed epidemią COVID-19, stopa bezrobocia rejestrowanego była o 0,2 pkt proc. niższa. Statystyki te najlepiej dowodzą skuteczności instrumentów wsparcia realizowanych przez rząd w trudnych czasach. Wie-

W naszym regionie jest coraz mniej bezrobotnych, a coraz więcej ofert pracy

lomiliardowe wsparcie dla przedsiębiorców w czasie pandemii pozwoliło uchronić przed zwolnieniami i kryzysem miliony Polaków, a w efekcie miliony polskich rodzin — wskazuje minister Małąg.

WEDŁUG WSTĘPNYCH DANYCH W KOŃCU KWIETNIA 2023 ROKU W URZĘDACH PRACY ZAREJESTROWANYCH

BYŁO 823,7 TYS. BEZROBOTNYCH, CZYLI O 23,1 TYS. MNIEJ NIŻ W KOŃCU POPRZEDNIEGO MIESIĄCA. W PORÓWNANIU DO KOŃCA KWIETNIA 2022 R. LICZBA BEZROBOTNYCH SPADŁA Z KOLEI O 54,2 TYS. OSÓB.

Najniższe bezrobocie w końcu kwietnia zanotowano w Wielkopolsce

(3 proc.), na Śląsku (3,7 proc.) i Mazowszu (4,2 proc.). Natomiast najwyższe bezrobocie znowu jest na Warmii i Mazurach (8,9 proc.), Podkarpaciu (8,8 proc.) i w Lubelskiem (7,9 proc.).

Jednak w porównaniu z marcem mamy dużą poprawę w naszym regionie, bo aż o 0,3 pkt proc. i o 0,5 pkt proc. w porównaniu do sytuacji w lutym. Według szacunków MRiPS w kwietniu w urzędach pracy na Warmii i Mazurach były zarejestrowane 41924 osoby — to o 1408 mniej niż w marcu. Niestety spadała też liczba ofert pracy, bo w kwietniu było ich 3195, podczas gdy w marcu — 3614. Jednak podobnie dzieje się w całym kraju.

— To zjawisko ogólnopolskie — zauważa Wiesław Drożdżyński, zastępca dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie.

Mimo to jego zdaniem sytuacja na rynku pracy

powinna się poprawiać.

— Bezrobocie dalej powinno spadać, bo ruszają prace sezonowe — mówi wicedyrektor WUP Wiesław Drożdżyński. — Ponadto już w maju przewidujemy uruchomienie dla powiatowych urzędów pracy środków z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. To nieco ponad 90 mln zł. Pozwoli to im na większą aktywizację bezrobotnych, a więc kierowanie ich do prac interwencyjnych, robót publicznych czy na staże. Dlatego w kolejnych miesiącach możemy spodziewać się zauważalnego spadku bezrobocia.

Jednak bezrobocie nie rozkłada się równomiernie w regionie. Są powiaty, jak Olsztyn, gdzie w marcu stopa bezrobocia wynosiła tylko 2,1 proc. ale też powiaty, jak w pasie nadgranicznym, a więc powiat kętrzyński, bartoszycki i braniewski, gdzie bezrobocie jest na poziomie 18-19 proc.

Jak podało MRiPS, wśród zarejestrowanych bezrobotnych w końcu kwietnia było 16,3 tys. bezrobotnych obywateli Ukrainy i stanowili oni 2 proc. ogólnej liczby bezrobotnych. W porównaniu do końca marca br. liczba bezrobotnych obywateli Ukrainy spadła o ponad 1 tys.

Dobre wieści z polskiego rynku pracy potwierdza też Eurostat, który nieco inaczej liczy poziom bezrobocia, bo pod uwagę bierze osoby w wieku od 15 do 74 lat, zaś my od 18 lat do wieku emerytalnego. Według danych Eurostatu stopa bezrobocia w marcu wyniosła 2,8 proc. w Polsce wobec 6 proc. w Unii Europejskiej i 6,5 proc. w strefie EURO. Tym samym Polska wraz z Niemcami zajęła drugie po Czechach (2,6 proc.) miejsce pod względem najniższej stopy bezrobocia w UE.

ANDRZEJ MIELNICKI

CENNY ZABYTEK CZEKA NA „DOM ANECZKI”

W tzw. domu Aneczki, który sąsiaduje z budynkiem i ogrodem plebanii w Nowym Mieście Lubawskim, powstaje Muzeum Parafialne. Największą jego atrakcją będzie Cho-

ragiew Nagrobna Pawła Jana Działyńskiego, starosty bratiańskiego.

Adaptacja domu, który przylega do ściany średniowiecznej baszty, odbywa się w ramach projektu „Szlak Sanktuariów Maryjnych”.

Andrzej Andrzejewski, prezes Fundacji im. Działyńskich, wspomina, że w budynku miała być wcześniej izba tradycji poświęcona rodowi Działyńskich. Okazało się, że w budynku będzie można wyeksponować Chorągiew Nagrobna Pawła Jana Działyńskiego, wojewody pomorskiego i starosty bratiańskiego w latach 1613-1643. Jego rozmiary (7 x 3,2 metra) zdecydowały o zmianie projektu wnętrza „domu

Aneczki”. Wyburzono śródek budynku, a wokół pomieszczenia wybudowano balkon, z którego będzie można podziwiać zabytek.

Warto przypomnieć, że w latach 90. chorągiew zdjęto, by poddać ją konserwacji. Trafiła wówczas do Zakładu Konserwacji Papieru i Skóry Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Prace konserwacyjne zakończono w 1999 roku. Wykluczono wtedy możliwość ekspono-

pod pewnym kątem, jedną stroną na podtrzymującej siatce — tak, by zwiedzający mogli podziwiać część z malowidłem — opowiada ksiądz Zbigniew Markowski, proboszcz nowomiejskiej parafii.

— W piwnicy chcemy wygospodarować trzy pomieszczenia na użytek muzeum i fundacji Działyńskich — dodaje prezes Andrzejewski.

Ksiądz Zbigniew Markowski zapowiada, że w muzeum parafialnym, oprócz chorągwi, znajdzie się wiele ciekawych eksponatów, m.in. rzeźby znalezione na strychu kościoła czy anioł zdjęty z empory kościelnego chóru.

— Tak małe muzeum nie ma racji bytu jako samotna placówka, chociażby pod względem prawnym. Chciałbym, żeby zostało przyłączone do Muzeum Diecezjalnego w Toruniu — dodaje proboszcz.

STANISŁAW R. ULATOWSKI

REKLAMA

przetarg

Olsztynska Spółdzielnia Mieszkaniowa w Olsztynie

zaprasza
do składania ofert na wynajęcie pomieszczeń
z możliwością prowadzenia
działalności gospodarczej przy:

- ul. Iwaszkiewicza 42, pow. 113 m², pomieszczenie magazynowe z węzłem sanitarnym
- ul. Osińskiego 21, pow. 117,50 m², pomieszczenie magazynowe
- ul. Borkowskiego 3, pow. 12,50 m², kiosk — z możliwością sprzedaży.

Oferty na wynajęcie lokalu użytkowego z określoną stawką za 1 m² należy składać w sekretariacie Spółdzielni w terminie do dnia 2023 r.

Więcej informacji można uzyskać pod numerami tel. (89) 523-03-11, 603 523 874 lub mailowo: sekretariat@osm.olsztyn.pl.

58623otbr-a-g

OD 65 LAT DORADZAJĄ ROLNIKOM

Tysiące zadowolonych rolników, którzy stale podnoszą wydajność swoich gospodarstw, to efekt wieloletniej działalności Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego. WMODR swoje 65-lecie uczcił galą w olsztyńskiej Filharmonii.

Na dzisiejszej gali w pewien sposób przenosimy się w czasie. Do historii rolnictwa powojennego na naszym terenie. 65 lat to czas, w którym kielniami milowymi było m.in. utworzenie i współpraca ze szkołą wyższą, a potem Uniwersytetem, wejście do Unii Europejskiej. Takich momentów jest więcej, jak więcej jest osób, które są historią rozwoju rolnictwa i doradztwa rolnego na Warmii i Mazurach — rozpoczął uroczystą galę Damian Godziński, dyrektor Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

Galę poprowadził znany prezenter telewizyjny Tomasz Kamel w tandemie z Dorotą Gardias. Konferansjerzy przedstawili zarówno historię doradztwa, jak i samego ośrodka. Nie zabrakło przypomnienia wszystkich kolejnych dyrektorów regionalnego ODR.

— To wspaniała uroczystość. 65-lecie to naprawdę godny jubileusz, więcej niż złote gody. Wielką radość

Galę otworzył Damian Godziński, dyrektor Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego

cią jest wspólne spotkanie. Widać też, jak bardzo jest doceniana nasza praca — powiedział nam Robert Nowacki, dyrektor ODR w Olecku.

Zadaniem Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie jest prowadzenie doradztwa rolniczego w zakresie rolnictwa, rozwoju wsi, rynków rolnych oraz wiejskiego gospodarstwa domowego. Doradcy rolni mają na celu poprawę poziomu dochodów rol-

niczych oraz podnoszenie konkurencyjności rynkowej gospodarstw rolnych, wspieranie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, a także podnoszenie poziomu kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich.

To w ODR-ach rolnicy znajdują wsparcie przy korzystaniu z dopłat, dotacji. ODR-y organizują na terenie Warmii i Mazur liczne konkursy rolnicze, które są miejscem wymiany doświadczeń między

Urodzinowa gala

przedsiębiorcami rolnymi z regionu. O tym, jak ważną rolę w naszym regionie świadczą ośrodki doradztwa rolniczego, nie trzeba nikogo przekonywać. Wojewoda warmińsko-mazurski Artur Chojecki jest pewien, że ich rola będzie jeszcze wzrastała.

— Uregulowania europejskie sytuują bardzo wysoko rolę tych, którzy będą potrafili rolnikowi właściwie doradzić. Optymalnie wykorzystać to, co daje udział we wspólnej europejskiej gospodarce rolnej, a jedno-

ześnie pozwoli osiągać odpowiednie dochody. Ta rola doradcy powala tak ułożyć sprawę, żeby rolnik zajmował się tym, co robi najlepiej, żeby z powodzeniem prowadził gospodarstwo — powiedział wczoraj podczas uroczystości wojewoda Artur Chojecki. — To szczególnie ważne w naszym regionie, w którym rolnictwo jest bardzo silną gałęzią gospodarki. Ta gala również to pokazuje — dodał.

Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rol-

niczego z siedzibą w Olsztynie podlega Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W ośrodku rolnicy otrzymują wsparcie w zakresie systemów agrotechnicznych i technologicznych, rozwiązywania organizacyjno-ekonomicznych problemów w gospodarstwach rolnych czy rolnictwa ekologicznego i programów rolno-środowiskowo-klimatycznych.

Doradcy udzielają porad i wsparcia z kodeksu dobrej praktyki rolniczej i produkcji integrowanej, rozwoju małej przedsiębiorczości na obszarach wiejskich czy promowania agroturystyki i walorów województwa warmińsko-mazurskiego. Ważnym elementem jest doradztwo z zakresu unowocześniania wiejskiego gospodarstwa domowego.

— Tych dziedzin jest cała lista. I rolnicy bardzo chętnie z naszej pracy i doświadczenia korzystają. Największą nagrodą jest dla nas ich sukces — przekonuje Robert Nowacki.

STANISŁAW KRYŚCIŃSKI

WANDALE ZNISZCZYLI POMNIK CENIONEGO DOKTORA

Dziury, połamane okulary, zniszczona tablica pamiątkowa — tak dziś wygląda pomnik upamiętniający postać doktora Władysława Klementowskiego, który przed pięciu laty stanął na skwerku przy fontannie obok SP1 w Pisz. Najbardziej ucierpiał znajdujący się obok doktora pies Apacz, a koszty jego naprawy będą ogromne. 9 maja sprawa została zgłoszona na policję, która szuka sprawców. W pobliżu są kamery miejskiego monitoringu, nagrania zostały zabezpieczone i jest duża szansa, że wandyale zostaną złapani i ukarani.

Pisanie nie kryją oburzenia, w sieci pod postami i zdjęciami zdewastowanego pomnika pojawiły się komentarze: „Serce się kraje!!!!!!”, „Brak słów...”, „To jest okropny czyn, jak można”, „Dla mnie to jest szok, bo Doktor tylko czynił dobro, więc tego nie potrafię zrozumieć”, „Tylko jedno się ciśnie na usta... Roboty publiczne i pokrycie kosztów naprawy”.

Wandyale zniszczyli pomnik doktora Władysława Klementowskiego

Okazuje się, że wandyale (nie wiadomo, czy ci sami) grasowali też w innej części miasta — na terenie piskich fortyfikacji, którymi zajmuje się Stowarzyszenie Historyczne Piska Pozycja Ryglowa. Jego członkowie zauważyli, że 6 maja ktoś próbował włamać się do Paka, zdewastował działobitnię i uszkodził komin.

— Wcześniej nasze schrony, teraz pomnik Doktora Klementowskiego — komentuje Sławomir Wolski ze Stowarzyszenia Histo-

rycznego Piska Pozycja Ryglowa. — Zastanawiam się, co kieruje tymi wandalami...

Pomnik upamiętniający cenionego w Pisz lekarza i przyjaciela dzieci został odsłonięty 6 kwietnia 2018 roku. Budowy pomnika Doktora Klementowskiego podjął się Piotr Bogdaszewski, artysta rzeźbiarz z Rucianego-Nidy.

Drodzy Czytelnicy, jeśli ktokolwiek z Was ma informacje dotyczące zdarzenia, prosimy o pilny kontakt z piską policją. **ELŻBIETA ŻYWCZYK**

REKLAMA

Zdrowe życie, czysty zysk

Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Nabór wniosków na projekty dofinansowane z Funduszy Europejskich

KONKURS NR RPWM.01.05.02-IP.03-28-001/23

na dofinansowanie projektów ze środków

Regionalnego Programu Operacyjnego

Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

Z ZAKRESU OSI PRIORYTETOWEJ 1, INTELIGENTNA GOSPODARKA WARMII I MAZUR,

Działania 1.5. Nowoczesne firmy, Poddziałania 1.5.2.

Odtwarzanie gospodarczego dziedzictwa regionu

DLA KOGO?

Konkurs skierowany jest do przedsiębiorstw — wyłącznie MŚP oraz grup przedsiębiorstw — wyłącznie MŚP (w tym m.in. porozumienia, sieci, konsorcja). Działalność beneficjenta musi być prowadzona na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, przy czym lokalizacja siedziby/oddziału beneficjenta musi znajdować się na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

NA CO?

Dofinansowanie mogą uzyskać projekty, przedsięwzięcia zakładające budowanie przewag konkurencyjnych MŚP poprzez tworzenie/budowanie nowej oferty produktowo-usługowej polegającej na odtwarzaniu historycznego krajobrazu gospodarczego regionu (przywrócenie tradycyjnych produktów, usług i zawodów). W ramach niniejszego poddziałania wspierane będą działania zmierzające do wdrożenia w działalności gospodarczej nowych pomysłów opartych o wieloletnie doświadczenie i odtwarzanie w regionie produktów i usług, które kiedyś tworzyły jego tożsamość i kreowały indywidualny charakter, a teraz — w odnowionej i innowacyjnej formie — mogą stanowić o przewadze konkurencyjnej. Przykładowy katalog produktów/usług/zawodów, które mogą zostać objęte wsparciem w ramach niniejszego poddziałania, stanowi załącznik do SZOOP. Preferencje uzyskują projekty z obszarów inteligentnych specjalizacji województwa warmińsko-mazurskiego. Preferowane będą także projekty grup przedsiębiorstw oraz projekty realizowane na obszarach objętych rewitalizacją.

KIEDY?

Termin składania wniosków: od 23 maja 2023 r. do 30 maja 2023 r. w godzinach 7.30-15.30.

GDZIE SZUKAĆ INFORMACJI?

Pełna dokumentacja związana z konkursem nr RPWM.01.05.02-IP.03-28-001/23 znajduje się na stronie internetowej programu: www.rpo.warmia.mazury.pl, Portalu Funduszy Europejskich: www.funduszeuropejskie.gov.pl oraz WMARR S.A.: www.wmarr.olsztyn.pl

Kontakt w sprawie konkursu: Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Olsztynie, plac gen. Józefa Bema 3, 10-516 Olsztyn, tel. (89) 5211254, e-mail: piwmarr@wmarr.olsztyn.pl

CZY W OLSZTYNIE BĘDZIE BEZPŁATNIE JAK W... OLSZTYNIE?

Czy Olsztyn pójdzie w ślady innych miast, w których komunikacja miejska jest darmowa? Czy weźmie przykład z Mrągowa, Lidzbarka Warmińskiego, Starachowic, Krakowa, a nawet... Olsztyna?

**ADA
ROMANOWSKA**
a.romanowska@
gazetaolsztynska.pl

To miał być primaaprilisowy żart, a skończyło się na darmowej komunikacji na stałe. W Starachowicach (niecałe 48 tys. mieszkańców) w województwie świętokrzyskim darmową komunikację wprowadzono 1 kwietnia 2022 roku. Na próbę, czy się sprawdzi i czy będzie się opłacała, choć pasażerowie nie będą kupować biletów. Okazało się, że o 71 proc. wzrosła tam liczba osób korzystających z tamtejszych autobusów.

— Mamy kryzys energetyczny, który sprawił, że ceny gazu, benzyny i ropy poszybowały do góry. Każdy kierujący pojazdem musi teraz płacić więcej. Chcieliśmy wykorzystać ten moment do tego, żeby także ten czynnik ekonomiczny sprawił, aby więcej osób na terenie naszego miasta chciało przesiąść się z własnego auta do komunikacji publicznej i docierać nią do szkoły bądź do pracy — zauważa Marek Materek, prezydent Starachowic. Miasto wyszło więc z inicjatywą i umożliwiło oszczędzanie mieszkańcom.

Na Warmii i Mazurach też w wielu miejscach nie trzeba mieć biletu. Mrągowo (ok. 22 tys. miesz-

Fot. archiwum G0

kańców) na bezpłatną komunikację miejską wydaje ok. 1 mln złotych rocznie. Przewozy zostały uruchomione 1 września 2020 roku. To rozwiązanie nie tylko pozwala mieszkańcom rzadziej tankować, ale sprzyja redukcji szkodliwych emisji, ochronie zdrowia i środowiska.

Z bezpłatnej komunikacji cieszą się również mieszkańcy Lidzbarka Warmińskiego (prawie 16 tys. mieszkańców). Od jesieni 2021 roku korzystają z zeroemisyjnych, elektrycznych autobusów. Miesięczny koszt komunikacji miejskiej wynosi tam ok. 4 zł brutto w przeliczeniu na jednego mieszkańca. To mniej więcej tyle, co jednorazowy bilet płatnej komunikacji winnych miastach. Płaci jednak gmina.

— Bezpłatne przejazdy kosztują nasze miasto tyle samo, ile kosztowałyby płatna komunikacja, a poza tym dbamy o ekologię, czyści

życie mieszkańcom — podkreśla Jacek Wiśniowski, burmistrz Lidzbarka Warmińskiego.

Na podobne argumenty powołują się samorządy gmin, na których terenie już funkcjonuje bezpłatna komunikacja. W całym kraju jest ich ok. 60.

CZY JEST SZANSA NA DARMOWĄ KOMUNIKACJĘ W OLSZTYNIE?

Na razie mieszkańcy Olsztyna, a jest ich niecałe 169 tys., muszą obejść się smakiem. — Co stoi na przeszkodzie? Dodatkowo 40 mln zł, które gmina Olsztyn musiałaby dołożyć do funkcjonowania komunikacji miejskiej. Trudno też porównywać środki przeznaczone na komunikację miejską w Olsztynie i Lidzbarku — zauważa Michał Koronowski, rzecznik ZDZiT w Olsztynie. — W 2022 roku koszt realizacji przewozów wzrósł o ok. 5 mln zł netto. Na 2023 rok przewidziano

wzrost budżetu o kolejne ok. 5 mln zł przy zbliżonej planowanej pracy przewozowej. Wzrost stawek dla operatorów (MPK Olsztyn, Konsorcjum Firm Meteor oraz IREX-3), a tym samym kosztów funkcjonowania komunikacji miejskiej, wiąże się przede wszystkim ze wzrostem cen paliw, energii, towarów i usług (koszty eksploatacji i napraw) oraz wynagrodzeń.

Michał Koronowski przypomina, że od 1 września 2019 roku na mocy uchwały Rady Miasta Olsztyna obowiązuje ulga uprawniająca dzieci i młodzież do bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji miejskiej.

— Ulga dotyczy dzieci od ukończenia 4. roku życia i młodzieży uczęszczającej do szkół podstawowych na terenie Olsztyna, których rodzice lub opiekunowie prawni zamieszkują na terenie Olsztyna i rozliczają się z podatku dochodowego od osób fizycznych w Urzędzie Skarbowym w Olsztynie — podkreśla rzecznik. — Bezpłatne przejazdy dla dzieci i młodzieży wpisują się także w strategię rozwoju proekologicznego Olsztyna, który od lat rozwija i unowocześnia transport miejski, systematycznie wymieniając autobusy na nowsze, spełniające surowe normy emisji spalin, nabywając kolejne składy

tramwajów oraz budując nowe linie tramwajowe.

I dodaje: — Aktualnie oferujemy bilet miesięczny, którego cena — obecnie 50 zł ulgowy/100 zł normalny — jest jedną z niższych w kraju. A należy podkreślić, że olsztyńska „sieciovka”, prócz nielimitowanej liczby przejazdów wszystkimi środkami komunikacji miejskiej, umożliwia podróżowanie zarówno na terenie Olsztyna, jak i gmin, z którymi zawarte zostały stosowne porozumienia o współpracy (gminy Barczewo, Dywity, Olsztynek, Purda, Stawiguda).

Koszt utrzymania komunikacji miejskiej w Olsztynie wynosi ok. 100 mln zł rocznie. Wpływy z biletów to około 30 mln, więc miasto musi dołożyć około 70 mln zł w ciągu roku.

GDZIE JESZCZE JEŹDZI SIĘ BEZ BILETU?

Kraków oferuje darmową komunikację miejską w czasie smogu. Liczący ponad 750 tys. mieszkańców Kraków podjął kroki w celu zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza i ochrony swoich mieszkańców przed niebezpieczną jakością powietrza. Rada miasta wdrożyła plan, który obejmuje darmowy transport w niektóre dni, kiedy poziom smogu osiąga niebezpieczny poziom. Dotyczy to autobusów, tramwajów

i wszystkich innych usług transportu publicznego dla każdego, kto musi z nich skorzystać. Ta inicjatywa pomaga zmniejszyć liczbę samochodów na drogach i zmniejszyć zanieczyszczenie powietrza w Krakowie.

W Mińsku Mazowieckim też można jechać „na gapę” — legalnie i bez strachu o mandat. Podobnie jest w Tczewie i w Olsztynie... ale tym pod Częstochową.

Darmowa komunikacja miejska nie oznacza, że nikt za nią nie płaci. Nie trzeba kupować biletu, ale koszty pokrywają mieszkańcy za pomocą swoich podatków. Widać też wyraźnie, że darmową komunikację wprowadzają głównie mniejsze miasta i gminy wiejskie. Wspomniana już gmina Olsztyn liczy nieco ponad 7 tysięcy mieszkańców.

Koszty komunikacji miejskiej w Olsztynie

2019 — koszt przewozów: 96,3 mln zł; wpływy: 35,1 mln zł,
2020 — koszt przewozów: 94,7 mln zł; wpływy: 21,5 mln zł (pandemia),
2021 — koszt przewozów: 90,2 mln zł; wpływy: 24,4 mln zł,
2022 — koszt przewozów: 95,4 mln zł; wpływy: 31,9 mln zł,
2023 — budżet ponad 100 mln zł (szacowane wpływy ze sprzedaży biletów plus wpływy z gmin, do których na mocy zawartych porozumień kursują autobusy komunikacji miejskiej z Olsztyna — wyniosą około 40 mln zł).

PIJMY OLSZTYŃSKĄ KRANÓWKĘ

W Olsztynie uruchomiono miejskie źródła. Są zlokalizowane w miejscach często odwiedzanych przez mieszkańców i turystów: na Starym Mieście i w Śródmieściu, przy dworcu kolejowym oraz w kampusie studenckim w Kortowie. Olsztyńska kranówka uchodzi za jedną z najlepszych w kraju. Jest średnizmineralizowana, zawiera niezbędny dla organizmu

wapń, magnez i potas, a także pobudza metabolizm. Poza tym nie trzeba nosić jej ze sklepu i jest tańsza niż butelkowana. Lit z domowego kranu kosztuje niespełna grosz.

Przed uruchomieniem każdy źródło został zdezynfekowany. Pobrano też próbki wody do badań fizykochemicznych i bakteriologicznych — poinformowała rzeczniczka Przedsiębiorstwa Wodociągów

i Kanalizacji w Olsztynie Anita Chudzińska.

Uliczne źródła są zlokalizowane w kilkunastu miejscach najczęściej odwiedzanych przez turystów i mieszkańców.

Są to Plaża Miejska „Źródło” przy boisku do koszykówki, na Starym Mieście przy ul. Prostej, na Targu Rybnym, na Starym Mieście 9/10, na skrzyżowaniu ulic Dąbrowszczaków i Partyzan-

tów, na ul. Konstytucji 3 Maja przy Dworcu PKS/PKP, na dawnej pętli autobusowej przy ul. Warszawskiej 107, na ul. Oczapowskiego (Kortowo – Centrum Konferencyjno-Naukowe), na ul. Staszica (przy Katedrze św. Jakuba), na ul. 1 Maja (przystanek kolejowy Olsztyn-Śródmieście), na Placu Cieszyńskim (Kortowo – za rektorem), na Placu Łódzkim (Kortowo),

Fot. Zbigniew Woźniak

na ul. Prawocheńskiego 4 (stołówka), na ul. Kanałofajskiego 4 (Kortowo, między akademikami DS4 i DS6) oraz ul. Oczapowskiego 12 (Kortowo – główne wejście na stadion).

Kilka najnowszych źródeł pozwala nie tylko napić się wody na miejscu albo wygodnie napełnić butelkę. Urządzenia mają też specjalne miseczki, z których można napić np. psa.

ŻYCIE PODZIELONE NA PÓŁ

W GALERII STARY RATUSZ W OLSZTYNIE MOŻNA OGLĄDAĆ WYSTAWĘ „LĘK I NADZIEJA. UKRAIŃSCY ARTYŚCI WOBEK WOJNY”. KURATORKA I AUTORKA FOTOGRAFII MARYSIA GĄSECKA Z KALNIKA POD MORĄGIEM, OPOWIADA O BOHATERACH SWOICH ZDJĘĆ. WYSTAWA BĘDZIE OTWARTA DO 18 MAJA.

BEATA BROKOWSKA
b.brokowska@
gazetaolsztynska.pl

Gdy się dowiedziałam, że do Polski, do Instytutu Literatury w Krakowie, przyjechali ukraińscy artyści, postanowiłam pokazać ich w fotografiach i poprzez ich historie. To opowieści o strachu, walce, nadziei i wiary w zwycięstwo, o powrocie do normalności. Moimi bohaterami są nie tylko kobiety, prezentując też portrety dwóch mężczyzn. Podkreślam, bo to dla nich ważne: nie są dezterami, dostali zgodę z ministerstwa kultury na przyjazd do Polski — mówi Marysia Gąsecka, absolwentka łódzkiej filmówki oraz Akademii Sztuk Pięknych w Norwiche w Anglii. Pochodzi z Gdańska, teraz mieszka w Kalniku pod Morągiem.

ODWOŁANA LEKCJA FORTEPIANU

Rok temu 24 lutego 16-letnia Ilaria Szewczuk-Sznajder z Chersonia na Ukrainie miała mieć lekcję fortepianu. — Lekcja została odwołana, widzieliśmy, jak bomby spadają gdzieś w okolicy Mostu Antonowskiego. W pierwszym miesiącu nikt prawie nie spał, poranki były podobne do wieczorów. Żyliśmy w internecie, ale „kino” wyświetlano nam za oknem — to fragment opowieści młodej pianistki, laureatki wielu konkursów międzynarodowych, stypendystki prezydenta miasta Chersonia oraz Związku Ukraińców w USA.

Ilaria mówiła, że mieli szczęście, bo wypuszczono ich z Ukrainy i trafiła

Marysia Gąsecka z ojcem Markiem Gąseckim. Na planie: zdjęcie Iryny z córeczką

do Krakowa. To był tylko przystanek w jej podróży. Stamtąd miała wyjechać do szkoły muzycznej w Norwegii — jej tato wysyłał dokumenty i szukał dla niej miejsca poza Ukrainą.

Jednak w Krakowie kolega namówił Ilarię, by poszła z nim do szkoły na dzień otwarty. Tam usiadła do fortepianu. Jej grę usłyszała jedna z nauczycielek, oczarowana profesjonalnymi wykonaniami, zaproponowała, by Ilaria została uczennicą ich szkoły. Nastolatka z Chersonia uczy się muzyki w Polsce.

KSIĄŻKA O WASZYŃSKIM

Stanisław Calik to pisarz, scenarzysta filmów dokumentalnych z Kijowa, a jego twórczość kręci się wokół historii tego miasta. Wspomina, że siedział zamknięty w mieszkaniu z matką podczas bombardowania. A gdy usłyszał komunikat, że można wyjść i zrobić zakupy, znalazł się na pustej ulicy. Jego codzienna droga do sklepu i pracy, zwykle tętniąca ży-

ciem, była wymarła. Poczł się jak w surrealistycznym filmie.

Miał już zebrany materiał o polskim reżyserze filmowym Michale Waszyńskim, który urodził się przed II wojną światową w Kowlu na Wołyniu. Chciał napisać o nim książkę, ale nie mógł zacząć. Wraz z nasileniem rosyjskich ataków na Ukrainę w panu Stanisławie coś pękło. Zrozumiał sytuację Waszyńskiego, którego losy zmieniła wojna, tak jak teraz jego. Zaczął pisać powieść o reżyserze „Znachora”, „Papa się żeni”, „Co mój mąż robi w nocy”,

Julia Bereżko-Kamińska z Buczy podczas sesji w Krakowie. Fotografuje Marysia Gąsecka

Stanisław Calik, pisarz, scenarzysta filmów dokumentalnych z Kijowa

który uciekał w 1939 roku jako Żyd przed Niemcami, potem przed Sowietami, a gdy znalazł się po wojnie we Włoszech, wykreował swoją nową tożsamość. Pan Stanisław w Polsce dokończył powieść o Waszyńskim.

KONIEC SŁODKICH BAJEK

— Wszystkie historie są poruszające, ale ta zrobiła na mnie duże wrażenie — mówi Marysia Gąsecka. — Iryna Łazutkina przyszła na sesję fotograficzną z jedną z córek, która, jak to dziecko, wierzyła się, rozmawiała. Iryna powiedziała do niej: „Bądź cichutko, teraz

będę opowiadała o tacie”. I dziecko natychmiast ucichło. Jej mąż jest dziennikarzem sportowym, dla ukraińskiej telewizji komentował olimpiadę, obecnie pracuje jako korespondent wojenny, więc jego życie od wybuchu wojny diametralnie się zmieniło. Gdy opowiadała o mężu, jaśniały się jej oczy. Mówiła, że jest zdolny, że pisze wiersze, które czyta ukraiński minister kultury. Zatyłowała swoją opowieść „Magiczna nić”, która symbolizuje jej połączenie z mężem. Mimo odległości ciągle są razem. Gdyby nie córeczki, zostałyby w Ukrainie, ale mąż prosił, by wyjechała z nimi.

Iryna jest pisarką dla dzieci, wcześniej pisała „słodkie” książki dla najmłodszych, a podczas pobytu w Polsce jej twórczość się zmieniła, napisała bajkę w kontekście wojny — o przyjaźni ukraińskiej i polskiej dziewczynki.

ŁUDZKA NATURA

Iwona Bolińska-Walendzik, kuratorka galerii w Starym Ratuszu Wojewódzkiej Biblioteki Pub-

licznej, mówi o wystawie: — Uznałam ją za wartą prezentacji, bo pokazuje ludzkie oblicze wojny, a my, niestety, trochę już oswoiliśmy się z tym, co dzieje się za wschodnią granicą. Zwróciłam uwagę na postać Malwiny Korz — poetki, dziennikarki, która w Krakowie jako wolontariuszka zajmuje się arteterapią. Malwina powiedziała: — Nigdy nie byłam tak bardzo zwierzęciem, jak podczas tej wojny. I nigdy wcześniej nie okazałam tyle sympatii i człowieczeństwa ani też nie widziałam jej w takim natężeniu u innych.

DAMA Z ŁASICZKĄ

Opowieść poetki, pisarki Julii Bereżko-Kamińskiej z Buczy, jest do bólu szczerą. Julia mówiła, że gdy przyjechała do Krakowa, była jak „pusta powłoka”. I jednocześnie Kraków stał się miejscem jej nowego narodzenia. — Znalazłam się na krakowskich ulicach, w ciekawych miejscach, naprzeciwko obrazu Leonarda... (chodzi o „Dagę z łasiczką” Leonarda da Vinci - red.). Ale odbiór tego miałam zakłócony — mówiła Julia twórcom wystawy.

W Krakowie Julia pracowała w radiu, podczas pobytu wydała tom wierszy. Przyznaje, że powoli odnawia duszę, ale jej życie jest ostatecznie podzielone na pół.

Z Marysią Gąsecką przy realizacji wystawy pracował ojciec Marek Gąsecki, który nagrywał rozmowy z ukraińskimi artystami. Ekspozycję „Lęk i nadzieja” w galerii Stary Ratusz na olsztyńskiej starówce można oglądać do 18 maja.

ODKRYWAJ Z NAMI WARMIĘ I MAZURY!

NOWY MIESIĘCZNIK ZA JEDYNE 11.99 zł

Szukaj nas w salonikach prasowych, a także na lotniskach, dworcach i stacjach paliw.

ŻYCIE NA WSI TO FANTASTYCZNA PRZYGODA

DZIŚ TRUDNO SOBIE WYOBRAZIĆ WSIE BEZ KÓŁ GOSPODYŃ WIEJSKICH. NASTĘPUJE NATURALNA WYMIANA POKOLEŃ, ALE WCIAŻ SĄ OSOBY, KTÓRE DBAJĄ O TRADYCJĘ WPROWADZAJĄC NOWOCZESNOŚĆ, MŁODOŚĆ Z SZACUNKIEM DO DOROBKU SWOJEGO REGIONU.

Alina
Laskowska
a.laskowska@
gazetaolsztynska.pl

Kobiety wkołach gospodyń wiejskich od lat, w wielu miejscowościach, tworzą wspólnotę i historię, integrują, budują życie lokalnych społeczności oparte na tradycji i przywiązaniu do swojej miejscowości. KGW to bardzo ważny, nieodłączny element polskiej wsi. Nie można zapominać o zasługach i zaangażowaniu kobiet. Nie ma uroczystości, imprezy, dożynek, spotkań w wiejskich świetlicach czy pikników rodzinnych bez udziału pań z KGW. Za każdym razem to one budują ciepło domowe częstując swoimi wyrobami, integrując mieszkańców i gości. Pokazują swoje umiejętności podczas różnych okazji, dumnie reprezentując swoje wsie.

Stosunkowo młode ale niezwykle aktywne panie tworzą Koło Gospodyń Wiejskich w Samplawie. Sześć lat działalności i długa lista inicjatyw. To fantastyczny powiew świeżości i nadzwyczajnej aktywności KGW Samplawa, nowe pokolenie, nowa jakość, nowe realia, które wcale nie sprowadzają kobiet wiejskich jedynie do gotowania, sprzątania i noszenia średnio gustownych fartuchów. To kobiety menadżerki, tryskające energią, na co dzień prowadzące swoje biznesy, pracujące w różnych miejscach, prowadzące domy, mające dzieci i rozwijające swoje pasje.

Na czele KGW w Samplawie stoi Agnieszka Dombrowska, wspierana przez

Fot. archiwum KGW Samplawa

koleżanki kręci kołem od czerwca 2017 roku.

— Tworzymy super ekipę, lubimy się i świetnie się rozumiemy — mówi Agnieszka — KGW w Samplawie wspólnie z Radą Sołecką w Samplawie oraz panią sołtys organizujemy zabawy andrzejkowe, sylwestrowe, bale karnawałowe oraz dnie kobiet. Współpracujemy także ze Szkołą Podstawową w Samplawie przy organizacji festynów rodzinnych z okazji Dnia Matki, Dnia Dziecka i Dni Rodziny oraz z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lubawie.

W takich wsiach, podmiejskich jak Samplawa nie ma zbyt wielu gospodarstw rolnych, ale wciąż jest przestrzeń do kultywowania i krzewienia postaw typowych dla wiejskich społeczności. Połączenie nowoczesności i klimatu miasta z tradycją i istotą życia na wsi. To właśnie współczesne KGW. Dzielczyny z Samplawy godnie reprezentują swoją wieś podczas przeróżnych festynów, festiwali, pięknie dopełniają coroczne do-

żynki. Ich fantastyczny dożynkowy wieniec z 2019 roku to prawdziwe dzieło sztuki. Pracują nie tylko na rzecz swojej wsi, ale także są zawsze tam gdzie trzeba pomóc.

— Nieważne czy to charytatywny turniej, impreza na rzecz chorego dziecka czy strażackie zawody, zawsze można na nas liczyć. Pojawimy się, wesprzemy i nakarmimy najpyszniejszymi daniami „Kuchni Ziemi Lubawskiej” — opowiada Dorota Polanowska.

Panie z KGW Samplawa to kobiety o wielkich sercach i szlachetna drużyna, która co roku bierze udział w inicjatywie jaką jest Szlachetna Paczka, dając innym radość, swój czas, swoje ciepło i zainteresowanie. Oczywiście nie zapominamy o ogromnej ilości rzeczy materialnych, które pięknie zapakowane trafiają do potrzebujących osób.

— Warto pomagać. Dać coś od siebie to coś niesamowitego — mówi Agnieszka — W pojedynkę byłoby trudno, ale w grupie siła. W naszym Kole jedna na drugą zawsze może li-

czyć. Mamy podobną wrażliwość i dzięki temu na hasło „pomagamy” wszystkie ręce na pokład.

We wrześniu 2017 roku, po raz pierwszy KGW Samplawa brało udział w Dożynkach Gminy Lubawa prezentując swoje stoisko oraz potrawy regionalne na przeglądzie kulinarnym „Kuchnia Ziemi Lubawskiej”. Potrawami, które zostały zgłoszone do konkursu były: „Karmuska” warminsko - mazurska zupa gulaszowa, roladki wołowe w sosie grzybowym, pierożki smażone z jabłkami.

— Ponadto mogliśmy poczęstować zgromadzonych gości innymi potrawami, ciastem i nalewkami domowej roboty — mówi Dorota — Wyróżnienie, które otrzymałyśmy sprawiło nam wielką radość.

Bierzemy udział w wielu szkoleniach. Miałyśmy okazję prowadzić warsztaty kulinarne w szkole gastronomicznej w Ostródzie na zlecenie Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej — dodaje Iwona Rutkowska, odpowiedzialna za finanse Koła.

Wyjątkowo gospodarne panie organizują także niezapomniane wyjazdy, wycieczki i wzbogacają swoją wiedzę na targach tematycznych.

Wielkim sukcesem ekipy z Samplawy z pewnością jest udział w półfinale ogólnopolskiego konkursu kulinarnego dla Kół Gospodyń Wiejskich.

— Brałyśmy udział w finale konkursu „Kulinarna Biblia polskich potraw tradycyjnych” organizowanego przez kwartalnik „Moja Wieś” — opowiada Agnieszka — Lepimy ogromne ilości pierogów! To nasza specjalność, która znalazła się na wielu stołach i wciąż dochodzą kolejne zamówienia. Warto rozsmakować się w naszych pierogach.

Członkinie KGW Samplawa są otwarte na inicjatywy podejmowane przez inne organizacje. Każda z nich, na miarę swoich możliwości dokłada swoją cegiełkę do tworzenia KGW.

— Pragniemy, aby aktywność Koła z roku na rok coraz bardziej się rozwija, dlatego zapraszamy

do naszego grona panie bez względu na wiek, którym praca społeczna daje dużo satysfakcji, radości i zadowolenia — mówi Agnieszka — Wielką radością jest dla nas współpraca z innymi kołami gospodyń wiejskich. W każdym z nich spotykamy niezwykle kobiety, które są wspaniałym kwiatem swoich miejscowości. Nie zapominamy o najmłodszych oraz o seniorach.

Współpraca z innymi organizacjami, m.in. z Lokalną Grupą Działania Ziemia Lubawska, z placówkami oświatowymi czy samorządowymi to bardzo ważna przestrzeń do skutecznego działania na rzecz mieszkańców. Panie z KGW Samplawa biorą przecież udział w tworzeniu historii regionu, dbają o przeszłość, edukują i pokazują, że życie na wsi to fascynująca przygoda, która nikogo nie wyklucza. To miejsce gdzie można swoje talenty, energię i zainteresowania spożytkować na rzecz innych, oddając część swojego życia w budowanie tradycji i więzi międzyludzkich. Dzięki takim osobom nikt nie jest zapomniany a życie kulturalne, towarzyskie i sąsiedzkie kwitnie.

— Dziękuję wszystkim osobom, które spotkałam na swojej drodze — mówi Agnieszka Dombrowska — Dziękuję dziewczynom z KGW w Samplawie, bez nich nic nie byłoby możliwe, zawsze mogę na nie liczyć. To moje anioły, które dodają skrzydeł, dzięki którym, każdego dnia budzę się z uśmiechem i dumą, że jestem częścią tej wyjątkowej drużyny gospodyń wiejskich w Samplawie.

- PORADY EKSPERTÓW OD NIERUCHOMOŚCI
- DEWELOPERZY
- SPECJALISTI OD KREDYTÓW HIPOTECZNYCH
- MAPA INWESTYCJI MIESZKANIOWYCH W OLSZTYNIE

**Katarzyna Janków-
-Mazurkiewicz**
k.jankow@
naszolsztyniak.pl

— Miejskie ogrodnictwo stało się modne. Myślisz, że w tym kierunku będzie zmierzać produkcja np. warzyw?

— Rzeczywiście miejskie ogrodnictwo jest nowym trendem, który w Polsce dopiero się pojawił, choć na świecie wcale nie jest nowością. Od dawna ogrodnictwo miejskie ma Japonia. Na świecie istnieją supermarkety, które mają szklarnie na dachach, w których uprawiane są warzywa na sprzedaż.

— Czym jest miejskie ogrodnictwo?

— Kiedy zadaje to pytanie w czasie moich prelekcji, ludzie najczęściej odpowiadają, że ogrodnictwo miejskie to koszenie trawników. Kojarzy się więc wyłącznie z dbałością o miejskie tereny zielone. Niektórzy dodają, że to uprawa warzyw w mieście, choć dla większości to pomidor w doniczce z balkonu i inne warzywa uprawiane na tarasach, w ogródkach działkowych czy na zielonych parapetach. Ten sposób uprawy można nazwać amatorskim ogrodnictwem miejskim. Natomiast o ogrodnictwie miejskim, którego m.in. byłam prekursorką w Polsce, mówi się wówczas, kiedy mamy do czynienia z produkcją żywności w mieście. Zajmują się nią profesjonaliści, którzy wytwarzają ją na szerszą skalę.

— Na czym polega uprawa w mieście?

— To alternatywa dla żywności i modelu jej produkcji w rolnictwie. Obecnie stawia się na ilość, czyli duży plon, ale o niskiej jakości. Wyjałowiona gleba pod uprawy oraz nowoczesne odmiany roślin uprawnych powodują, że warzywa, które kupujemy w sklepie, mają niższą wartość, niż te, produkowane jeszcze w latach 60. Obecnie żywności jest

autor zdjęć: Wojtek Fabiszewski

UWAŻA, ŻE MIASTO MOŻE WYŻYWIĆ SIĘ SAMO I KAŻDY MOŻE BYĆ OGRODNIKIEM MIEJSKIM. KINGA MŁYŃSKA, WŁAŚCICIELKA MARKI MIKROWARZYWA Z WARMII POKAZUJE, ŻE OGRODNICTWO MIEJSKIE JEST NASZĄ PRZYSZŁOŚCIĄ.

dużo, ale jest ona bardzo słabej jakości.

— Czyli żywność uprawiana w ogrodnictwie miejskim jest zdrowsza?

— Na pewno żywność uprawiana w modelu ogrodnictwa miejskiego może być wartościowsza, ale również jej produkcja jest bardziej przyjazna środowisku. Bazujemy na systemach zamkniętych, czyli farmach, m.in. szklarniach, dzięki czemu rośliny uprawiane w nich wewnątrz są odcięte od kontaktu np. z zanieczyszczonym powietrzem. Mogą to być szklarnie, ale też np. piwnice, bo obecnie możemy uprawiać rośliny doświetlając je specjalnymi świetłówkami LED, które dzięki zastosowanej technologii imitują naturalne światło. Korzystamy z deszczówki, mamy np. stacje uzdatniania wody i wszystko możemy robić w obiegu zamkniętym. Dzięki temu oszczędzamy wodę, energię i możemy

kontrolować cykl produkcji, a więc ograniczać również nasz wpływ na środowisko. Ogrrodnictwo miejskie to efektywne wykorzystanie przestrzeni – dzięki zastosowaniu upraw wertykalnych, np. na półkach, gdzie stosuje się sztuczne doświetlanie. Możemy uprawiać warzywa w miejscach, których nie wykorzystujemy na co dzień.

— Kiedy po raz pierwszy zetknęłaś się z mikrowarzywami?

— Mikrowarzywa poznałam na studiach doktoranckich. Przez pięć lat badałam, w jaki sposób uprawy, odmiana roślin wpływa na wartość odżywczą i opracowałam taką metodę uprawy, aby mikrowarzywa były pełne smaku i miały jeszcze więcej witamin. Ukończyłam Akademię Biznesu UWM w Olsztynie, gdzie przekonałam się, że można połączyć pasję i pracę, i w ten sposób powstały Mikrowarzywa z Warmii.

Zawsze miałam duszę naukowca, ale wiedziałam też, że będę prowadziła własną działalność.

— Możesz powiedzieć dokładniej, czym są mikrowarzywa?

— Mikrowarzywami nazywamy rośliny w drugiej fazie wzrostu, można nazwać

je też siewkami. Są to prawdziwe bomby witaminowe, zawierają ich średnio 40 razy więcej niż normalne warzywa. Zaliczamy je do superfood – żywności funkcjonalnej. Czym się różnią od kielków? Mają więcej smaku i więcej składników odżywczych. Kielki upra-

wiamy w wodzie i ciemności, spożywamy korzeń, nasiono i czasem łodygę, a ich uprawa trwa do pięciu dni. Mikrowarzywa uprawiamy w podłożu i przy świetle, są większe niż kielki. Spożywamy tylko część nadziemną – łodygę i pierwsze liście (liścienie), a ich uprawa trwa nawet do miesiąca. Niezwykle ważny jest jednak proces uprawy, a to, czy mikrowarzywo będzie superfoods zależy od podłoża. Śmieję się czasem, że moje uprawy można porównać do laboratorium. Sterując naświetleniem, temperaturą i wilgotnością powietrza oraz wykorzystując naturalne zdolności roślin sprawiając, że moje mikrowarzywa mają określone właściwości. Rosną dużo wyższe niż w naturze. Wszystko ma wpływ na jakość, wygląd i smak.

— Każdy z nas może zostać miejskim ogrodnikiem?

— Jeśli chcemy uprawiać warzywa na własny użytek, jak najbardziej tak. Trzeba tylko pamiętać o trzech czynnikach, które zagwarantują nam sukces, a mówię o tym w trakcie moich wykładów. To nasłonecznienie, czyli np. słoneczny balkon czy ewentualnie sztuczne oświetlenie imitujące naturę. Po drugie – odpowiednie nawadnianie, po trzecie – dokarmianie roślin czyli nawożenie. Rośliny muszą mieć dostarczone określone składniki, by być w pełni wartościowe. Podobnie, jak dzieci, które rosnąc potrzebują odpowiednich witamin i innych składników. Ogrrodnictwo miejskie to znakomity przykład kultury zero waste. Do uprawy możemy wykorzystać zużyte opakowanie po śmietanie czy inny pojemnik.

— Jaki jest teraz twój plan?

— Chciałabym, by wiedza o potencjale mikrowarzyw poszła w świat i inspirowała do bardziej świadomego odżywiania. Chcę rozwinąć działalność, by była to nie tylko Polska, ale Europa czy inne kraje na świecie.

rolnicze abc

OGÓLNOPOLSKI MIESIĘCZNIK

Szukaj nas w salonikach prasowych, urzędach pocztowych, na stacjach paliw, sieciach sklepów: Lewiatan, Dino, Delikatesy Centrum

W Rolniczym ABC m.in.:

■ **PORADY SPECJALISTÓW**

od produkcji roślinnej i zwierzęcej

■ **SYLWETKI OSÓB,**

które życie związały z wsią

WYMAZAĆ KOBIETY Z RZECZYWISTOŚCI...

Magdalena Maria
Bukowiecka
m.bukowiecka@
gazetaolsztynska.pl

Najkrócej rzecz ujmując — rządzący od jakiegoś czasu w Afganistanie talibowie pozbawiają kobiety środków do życia, tożsamości i generalnie prawa do istnienia. Potwierdzają to najnowsze badania, m.in. Human Rights Watch: w prowincji Ghazni w południowo-wschodnim Afganistanie rządy talibów wywarły druzgocący wpływ na afgańskie kobiety i dziewczęta.

PO 12 SIERPNIA 2021 R.

Od czasu przejścia kontroli nad miastem Ghazni 12 sierpnia 2021 r., na kilka dni przed wkroczeniem do stolicy Afganistanu, Kabulu, talibowie narzucili politykę, która wprowadziła ogromne bariery dla zdrowia i edukacji kobiet i dziewcząt, ograniczyła swobodę przemieszczania się, wyrażania opinii i stowarzyszenia, a do tego pozbawiła zarobków. Gwałtownie narastający kryzys humanitarny w Afganistanie pogłębia te nadużycia.

— Afgańskie kobiety i dziewczęta stoją w obliczu zarówno upadku ich praw i marzeń, jak i zagrożenia dla ich podstawowego przetrwania — uważa Halima Kazem-Stojanovic, główna członkini wydziału Instytutu Praw Człowieka SJSU i badaczka Afganistanu. I opisuje rosnące ceny artykułów spożywczych, środków transportu i podręczników szkolnych, połączone z nagłą i często całkowitą utratą dochodów. Wiele z nich było jedynymi lub głównymi żywicielami rodziny, ale większość straciła pracę z powodu polityki talibów ograniczającej kobietom dostęp do pracy. Tylko osoby pracujące

w szkolnictwie podstawowym lub służbie zdrowia są nadal uprawnione (!) do pracy, ale większość z nich nie otrzymuje wynagrodzenia z powodu kryzysu finansowego.

EDUKACJA, CZYLI MĄDRA KOBIETA BUDZI STRACH

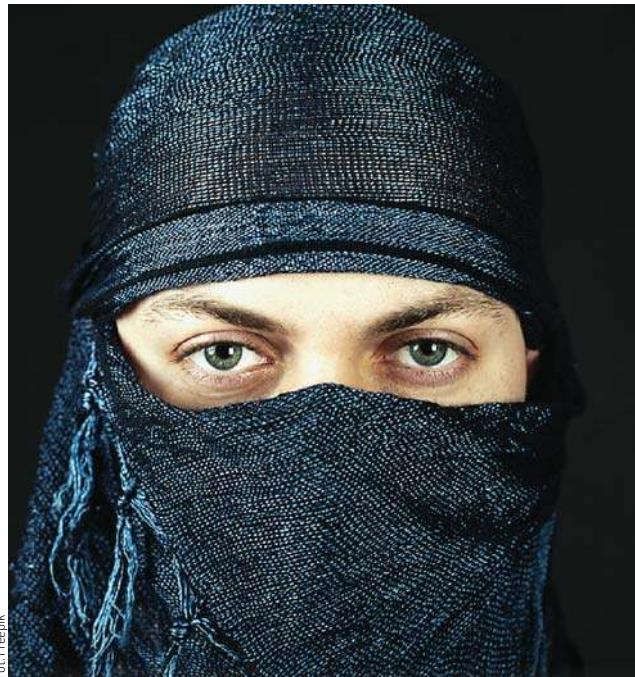
Talibowie zakazali kobietom i dziewczętom dostępu do szkół średnich i wyższych oraz zmienili programy nauczania, aby bardziej skupiały się na religioznawstwie. Dyktują, w co kobiety mają się ubrać, jak mają podróżować, segregują miejsca pracy ze względu na płeć, a nawet jaki rodzaj telefonów komórkowych powinny mieć kobiety. Egzekwują te zasady poprzez zastraszanie i kontrole.

— Nasza przyszłość rysuje się w ciemnych barwach — powiedziała pewna kobieta, która wcześniej pracowała przy afgańskim rządzie. — Miałam wiele marzeń, chciałam kontynuować naukę i pracować. Myślałam o zrobieniu magisterki. W tej chwili talibowie nie pozwalają dziewczętom kończyć nawet szkoły średniej.

PRZEMOC EKONOMICZNA

W Ghazni mogą pracować tylko pracownice służby zdrowia i nauczycielki. Kobiety pracujące w innych dziedzinach są teraz zmuszone do pozostania w domu. Talibowie uważają bowiem, że nie potrzebują już kobiet do pracy. Co nie przeszkadza, że w wielu wypadkach to właśnie kobiety były jedynymi żywicielkami rodzin...! Nauczycielki i pielęgniarki mają wprawdzie prawo do pracy, ale cóż z tego, gdy nie otrzymują wynagrodzenia przez nawet pięć miesięcy.

— Pielęgniarkom i personelowi obsługi bardzo trudno jest się utrzymać, bo nie mamy żadnego innego źródła

Fot. Freepik

MOŻE I POLKI NIE SĄ NAJSZCZĘŚLIWSZYMI KOBIETAMI ŚWIATA. MOŻE I W NASZYM KOBIECYM ŻYCIU RAZ NA JAKIŚ CZAS COŚ ZGRZYTNIE, COŚ NIE ZAGRA. MOŻE I PŁACE MAMY NIECO NIŻSZE, A WYMAGANIA WOBEC NAS SĄ ZNACZNIE WYŻSZE. TYMCZASEM JEDNAK DZIŚ POLECAM PRZYJRZEĆ SIĘ SYTUACJI KOBIET W TAKIM AFGANISTANIE...

ła dochodu. Lekarze mają swoją prywatną przychodnię lub ośrodek zdrowia. Osobiście jest mi bardzo ciężko, ponieważ jestem żywicielem rodziny — mówi pielęgniarka, która od początku stycznia nadal nie otrzymała wynagrodzenia.

Podobnie mają nauczycielki. Podczas gdy szkoły podstawowe dla dziewcząt są otwarte, nauczycielki nie otrzymują pensji. — Minęły trzy miesiące, odkąd nie otrzymałyśmy zapłaty. Chodzimy i uczymy, ale nic — mówi nauczycielka w szkole podstawowej, która jest głównym żywicielem swojej 10-osobowej rodziny. Przed przejściem władzy przez Talibów jej pensja wynosiła 5500 afganów (46 USD) miesięcznie, która uzupełniała, ucząc w prywatnej szkole, ale prywatna

szkoła również przestała nauczycielom płacić. Na dojazd do pracy wydaje miesięcznie od 300 do 350 afganów (od 2,50 do 2,90 dolara) — teraz bierze je z oszczędności lub pożyczka od członków dalszej rodziny.

BARIERY W EDUKACJI

Inna strona medalu — to sam dostęp do edukacji dla dziewczyn i nastolatków, a potem także dostęp do studiów wyższych. Dziewczęta i kobiety w Ghazni napotykają szereg barier w dostępie do edukacji — w 27 z 34 prowincji Afganistanu, w tym w Ghazni obowiązuje wręcz wydany przez talibów zakaz dotyczący prowadzenia szkół średnich dla dziewcząt. Dziewczęta w klasach od 7 do 12 muszą zostać w domu. — Dzwonią do nas i pytają o ponowne otwarcie szkół.

Mówimy im, że jeszcze nie wiemy. Nie mogą złożyć im fałszywej obietnicy. Proszę ich, aby śledzili wiadomości i Internet... — mówi jedna z nauczycielek.

Inna nauczycielka mówi natomiast o nowych sposobach wystawiania ocen: — Teraz jesteśmy proszeni o ocenianie ich za pomocą „przepustki”. Jak możemy oceniać naszych uczniów, jeśli nie wiemy, gdzie byli, gdzie są? Nie wiemy, czy nasi uczniowie są martwi, czy żywi, czy nadal tu są, czy przenieśli się do innej prowincji lub kraju?

Studenci uniwersytetów, z których wielu studiowało poza Ghazni, któregoś dnia przyszli pod zamkniętą uczelnię — bez informacji o tym, kiedy i czy będą mogli wznowić naukę. — Wszyscy studenci, tacy jak ja, którzy wyjechali z Ghazni w celach edukacyjnych, są zmuszeni do powrotu — mówi studentka medycyny. — Wszyscy siedzimy w domu, nie wiedząc, co się z nami stanie.

— Moja młodsza siostra chciała iść na uniwersytet, ale teraz musi zostać w domu. Wszystkie uniwersytety w Ghazni są zamknięte — mówi inna z kobiet.

Szkoły podstawowe dla dziewcząt są otwarte, ale świadomość, że liceum jest zamknięte, zniechęca i demotywuje je. — Dziewczyny w szóstej klasie są zmartwione — mówi ich nauczyciel. — Ma to wpływ na ich zdrowie psychiczne, bo martwią się o swoją przyszłość. Widząc, że starsze dziewczynki nie chodzą do szkoły, tracą morale...

Kryzys humanitarny również wpływa na zdolność dzieci do uczenia się. Wielu uczniów przychodzi do szkoły głodnych. Niektóre dziewczyny nie mają pieniędzy na książki ani przybory. Uczniów tym bardziej nie stać na zakup podręcz-

ników. — Jeżeli wcześniej podręcznik kosztował 30 afganów, teraz kosztuje nie mniej niż 80 afganów. W klasie liczącej 40 uczniów tylko czterem lub pięciu udaje się kupić książki — twierdzą nauczyciele.

BARIERY W OCHRONIE ZDROWIA

Restrykcje nałożone na kobiety przez talibów, trudności w rozpoznaniu, czym one są oraz arbitralne egzekwowanie ograniczają dostęp kobiet do opieki zdrowotnej. Doszło do tego, że lekarze po prostu boją się leczyć pacjentki. Trudno jest też znaleźć lekarki.

Była studentka medycyny towarzyszyła swojej ciężarnej szwagierce w drodze do lekarza. — Talibowie nie wpuścili nas do kliniki, ponieważ nie mieliśmy mahrama. — Wewnątrz kliniki jest podział ze względu na płeć. Aby wejść do obiektu, trzeba się jednak zarejestrować i otrzymać kartę, a osobą obsługującą ten proces był mężczyzna. Zasady talibów zabraniają mu interakcji z kobietami — może rozmawiać tylko z ich mahramem. Musiałśmy zadzwonić do mojego brata, który przybył godzinę później, aby nas zarejestrować. Nie mają litości nawet dla kobiet w ciąży, nie mówiąc już o innych. To takie upokarzające...!

Tak. Upokorzenie — to chyba klucz do wszystkiego. Nie dajmy się upokarzać. Nie pozwalamy na żarty, które śmieszą tylko mężczyzn. Walczmy o nasze prawa i o równość — we wszystkim. I pamiętajmy, że żaden mężczyzna — nawet talib — nie da rady przyjść na świat bez 9-miesięcznej opieki zakończonej bólem właśnie kobiety. Zatem tak do końca tej kobiety wymazać się jednak nie da...

Na podstawie materiałów Human Rights Watch oraz ONZ.

**DODATEK
EDUKACYJNY**
DO GAZETY OLSZTYŃSKIEJ
I DZIENNIKA ELBLĄSKIEGO

VADEMECUM

UCZNIA I STUDENTA

Krzyżówka klasyczna z hasłem

1		50		54		58		61		2		67		71		75		3		80		84		87
						3								5										
	20					4								14										
6										7										8				18
				9						63				10	73									
11			52			5					12		69											
						14		60						15		77		79						
16	49									17								18					86	
						19								20							13			
21				55						22	64			72						23	81			
	6									23														
						24										25								
26			53		57					27		66		70		74				28		83		
			12																	4				1
					29									30										
31						19				32										33				88
					34	59								35				78						
36		51		56							37	68								38		85		
														24								16		
				39						62		65			40		76							
41										11		42												
		22																		43				10
						44									45									
46										47							26		48					
														15										

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 26, utworzą rozwiązanie

1	2	3		4	5		6	7	8		9	10	11		12	13	14	15	16		17	18	19	20
		21	22	23		24	25	26																

POZIOMO: 1) emalia na zębach; 2) mały lub lekki koc; 3) nieopodatkowany dochód kelnera; 4) George Gordon, autor poematu "Gjaur"; 5) niejedna na ciełe ryby; 6) Orzeszkowa, pisarka; 7) ruchliwa w mieście; 8) Rainer Maria, poeta austriacki; 9) serce elektrowni atomowej; 10) naród mieszkający w Kambodży, Wietnamie i Tajlandii; 11) popularny lek rozkurczowy; 12) część seta w tenisie; 13) tytuł sielanki Szymonowica o żeńcach; 14) zwrotny na kopercie; 15) gotowane na twardo lub na miękko; 16) ptak w herbie Ekwadoru; 17) wynik mnożenia; 18) nozdrza konia; 19) rzeka na granicy słowacko-węgierskiej; 20) Gide, pisarz francuski; 21) okres po śmierci kogoś bliskiego; 22) okrągłe trzy miesiące; 23) szata starożytnych Rzymian; 24) król zwierząt; 25) przydatny przy myciu podłogi; 26) nagniotek, model; 27) ze szczębami; 28) ptak podobny do jaskółki; 29) rzeka w Grenoble; 30) nepalska "złotówka"; 31) broń łowców wielorybów; 32) rybożerny ptak z workiem; 33) ciupaga alpinisty; 34) promieniotwórczy minerał, allanit; 35) znaczek, krzyżyk;

36) sutanna duchownych prawosławnych; 37) część meczu siatkówki; 38) część łądu wysunięta w morze; 39) mieszkanka Sudanu; 40) Kościuszko; 41) wryty na pomniku; 42) okres egzaminów na uczelni; 43) gipsowy z formy; 44) Malcolm, autor "Pod wulkanem"; 45) bywa podmokły lub pod zabudowę; 46) rysunek stereoskopowy dający złudzenie trójwymiaru; 47) broń pszczoły; 48) kobieta z Kabulu

PIONOWO: 1) szef wioślarskiej ósemki; 2) dorosły samiec świni; 3) napis na koszulce; 12) atmosfera strachu w horrorze; 14) wyśpiwana w operze; 27) spacerowa ulica; 28) Nicholson, aktor; 31) muzeum Kasprowicza; 38) wóz bojowy na gąsienicach; 40) ojciec; 49) szwedzka wyspa na Bałtyku; 50) ozdoba przypinana do ucha; 51) "a" w alfabecie greckim; 52) duże pudełko; 53) sytuacja bez wyjścia, patowa; 54) płynie przez Monachium; 55) piosenka po brawach i owacji; 56) jezioro

w Dżibuti w zapadlisku tektonicznym Afar; 57) miejsce seansów filmowych; 58) zastępcza droga na czas remontu; 59) Valentino, amant; 60) Franklin Delano, prezydent USA; 61) kopie kopce w ogródku; 62) boczna część kościoła; 63) Jurek, twórca WOŚP; 64) niebezpieczny w rzecze; 65) miasto św. Franciszka; 66) góry w Maroku; 67) sąsiad Argentyny; 68) region na granicy Węgier i Rumunii; 69) składnik asfaltu; 70) najwyższy szczyt w górach AntyAtlas; 71) pęczek, strzęp puszystego materiału; 72) "angielska" Ania; 73) płynie z wieży mariackiej; 74) kupałnik górski; 75) krócej o Przesmyku Korynckim; 76) splot traw wraz z ziemią; 77) spis potraw, menu, karta dań; 78) zielona jaszczurka z dużym grzebieniem; 79) kwaśny do galarety; 80) stolica Francji; 81) w nich pszczoły; 82) z przodu telewizora; 83) ciepłiwe zapiecia przy kurtce; 84) morświn lub kaszalot; 85) Po wśród pierwiastków; 86) naturalny zagęszczacz dżemów; 87) udzielane przez banki i parabanki; 88) napój alkoholowy otrzymywany przez macerację

SUDOKU

		9	1			5	7	
1		8		7	2	3	6	9
							2	1
			6		7			
	1		3					4
9			4		8	1		
		7						
2			9		3		5	6
6	9	3	7	5	1	8	4	

890

		6					5	
	8	9	7					
	5	1		9	2	4	7	
1	7	5			8	6		4
6					7			2
		2	6			3		
5		7		2	6		4	9
	6	4	5			1		
			1			7	6	

891

2	6		8		7			4
	7	9		1	2	5	6	8
8			3					
		6		4	5	3		2
4	1						7	
		3				4		
		4	7					6
6	3		2					1
1		2						

892

16 MAJA**Strefa Winyłowa Na Targach Olsztyn w Stylu Vintage****Olsztyn**

Druga edycja targów przeniesiona do przeszłości na Warmii i Mazurach. Podczas winylowej strefy, na której będziecie można nabyć szeroki wachlarz płyt, w różnej stylistyce i przedziale cenowym. Od starych kolekcjonerskich rarytasów po najnowsze wydawnictwa oraz kosze z taną płytą.

Godz. 10.00, Lotnisko Olsztyn-Dajtki.

16 MAJA**Jazz w Filharmonii****Olsztyn**

Zespół jazzowy ICX: Greg Tardy – saksofon tenorowy, klarnet; Mark Boling – gitara; Abel Kovačević – instrumenty perkusyjne, John Bowers – gitara, wokół, Diana Bowers – wokół.

Godz. 19.00, sala koncertowa Filharmonii.

17 MAJA**Stand-up Tomasz Boras - program „Spisek przeciwko sobie”****Olsztyn**

Tomasz BORAS to jeden z najoryginalniejszych komików na polskiej scenie. Przewrotny, zaskakujący, a przede wszystkim piekielnie zabawny. Zwycięzca Antrakt Stand-up Festiwalu 2016 oraz laureat 2 miejsc na Festiwalu Komedii Szpak w 2018. Od tamtej pory regularnie występował na scenach całego kraju.

Godz. 19.00, Scena Zgrzyt, ul. Nowowiejskiego 15.

19 MAJA**Koncert symfoniczny****Olsztyn**

Anna Sułkowska-Migoń – dyrygent, Monika Donaldska – skrzypce, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej | W programie: Georges Bizet – Uwertura do opery „Carmen”, Édouard Lalo – Symfonia hiszpańska na skrzypce i orkiestrę d-moll op. 21, Gabriel Fauré – Suita Pelléas et Mélisande op. 80, Maurice Ravel – Rapsodia hiszpańska.

Godz. 19.00 sala koncertowa Filharmonii.

19 MAJA**Akcja honorowego krwiodawstwa – Oddaj Krew z Leśnikiem****Kudypy**

W odpowiedzi na apele centrów krwiodawstwa oraz w trosce o zaspokojenie potrzeb na krew, Oddział Leśnik Klubu Honorowych Dawców Krwi Legion przy współpracy z Nadleśnictwem Kudypy organizuje mobilną akcję poboru krwi. W związku z powyższym zapraszamy wszystkich chętnych do wspólnego udziału w akcji i podzielenia się tym bezcennym lekiem. Przypominamy również o odpowiednim przygotowaniu się do oddania krwi.

Godz. 08.00, Parking przy Leśnym Arboretum Warmii i Mazur w Kudypach.

19 MAJA**PATRYCJA RANC: PATOSZTUKA. NIE WCHODŹ****Olsztyn**

Wystawa odwołuje się do wpływu systemu na jednostkę. Ograniczania indywidualności, kreatywności i wolności człowieka. Zagłuszania nowych myśli. Wchodzisz na własną odpowiedzialność.

Godz. 18.00, Galeria Dobro, ul. Stare Miasto 24/25.

19 MAJA**Koncert The Painkillers****Olsztyn**

Usłyszymy zarówno mocne brzmienia, jak i liryczne nuty - te do tańca, i te do kołysania. Skład zespołu Painkillers to utalentowani ludzie pełni muzycznej pasji, pochodzący z Warmii i Mazur. Grupa wykonuje muzykę z lat 80. i 90., ale sięga też po nowsze utwory. „Tam, gdzie kończą się słowa, zaczyna się muzyka” - mawiał Heinrich Heine, nieświadomy, że to zdanie będzie żyło znacznie dłużej niż on.

Godz. 20.00, Scena Zgrzyt, ul. Nowowiejskiego 15.

20 MAJA**Musical Kopernik****Frombork**

Dokładnie w niedzielę 21 maja przypada 480. rocznica śmierci Mikołaja Kopernika. Z tej okazji na Wzgórzu katedralnym we Fromborku, już dzień wcześniej odbędzie się światowa prapremiera musicalu „Kopernik”. Jak brzmiało życie i dokonania wielkiego astronoma?

Prapremierowe przedstawienia odbędą się 20 i 21 maja o godz. 20 na Wzgórzu Katedralnym przed Bazyliką Ar-

chikatedralną Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i św. Andrzeja we Fromborku.

20 MAJA**Transmisja z Metropolitan Opera – Mozart „Don Giovanni”****Olsztyn**

Laureat nagrody Tony, reżyser Ivo van Hove debiutuje w Met nową inscenizacją tragikomedii Mozarta. „Don Giovanni” to opowieść o oszustwie i potępieniu, która rozgrywa się w abstrakcyjnym krajobrazie architektonicznym oddającym mroczne strony historii i jej bohaterów. Jest to również debiut dyrygentki Nathalie Stutzmann w Met.

Godz. 18.55, sala koncertowa Filharmonii.

24 MAJA**EKSPONAT MIESIĄCA: ZALEPKA SZKOŁY ŻANDARMÓW W OLSZTYNIE****Olsztyn**

Przedstawienie historii koszar przy ul. Pstrowskiego, w latach dwudziestych ubiegłego wieku – i obecnie – związanych z formacjami policyjnymi.

Godz. 17.00, Zajezdnia trolejbusowa, ul. Knosały.

26 MAJA**Koncert symfoniczny****Olsztyn**

Giancarlo De Lorenzo (Włochy) – dyrygent, Małgorzata Wygoda – fagot, Karolina Mętrak – fagot, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej | W programie: Wolfgang Amadeus Mozart – Symfonia nr 10 G-dur KV 74, Antonio Vivaldi – Koncert na dwie wiolonczele g-moll RV 531 w transkrypcji na dwa fagoty, Joseph Haydn – Symfonia „Londyńska” nr 103 „Rullo di timpani”.

Godz. 19.00, sala koncertowa Filharmonii.

26 MAJA**Era śpiewu. Warmia Mazury - Gwiazdy i Chóry****Ostróda**

Era śpiewu. Warmia Mazury - Gwiazdy i Chóry to absolutnie wyjątkowe wydarzenie artystyczne. Niezwykle efekt zderzenia światów muzyki chóralnej i rozrywkowej.

Artyści tacy jak Piotr Cugowski, Kamil Bednarek, Renata Przemyk, Natalia Przybysz wykonają przeboje przy akompaniamencie chórzystów. Niepowtarzalne i zaskakujące aranżacje bez instrumentów. To po prostu trzeba usłyszeć i trzeba zobaczyć.

Godz. 19.00, Amfiteatr w Ostródzie.

HELIOS REPERTUAR

Centrum Handlowe Aura, Olsztyn, al. Piłsudskiego 16

BOOK CLUB. Następny rozdział / napisy: 12:15, 15:15, 17:30, 19:45; RYCERZE ZODIAKU / napisy: 10:00, 12:00, 14:45, 18:00, 20:00; ERNEST i CELESTYNA: Misja muzyka / familijny / od 4 lat / dubbing: 10:30, 12:40, 15:00, 17:45; TRZEJ MUSZKIETEROWIE: D'Artagnan / napisy:

12:50, 15:30, 18:15, 21:00; STRAŻNICY GALAKTYKI: Volume 3 / napisy: 15:45, 20:15; STRAŻNICY GALAKTYKI: Volume 3 / dubbing: 10:30, 12:30, 14:30, 17:00, 19:00; STRAŻNICY GALAKTYKI: Volume 3 / dubbing / 3D: 13:45; JESTEM OTCHŁANIĄ / napisy: 18:45; DUNGEONS & DRAGONS. Złodziejski honor / dubbing: 12:10; KICIA KOCIA mówi: Dzień dobry! / dubbing: 10:40, 12:10, 13:30, 17:15; PIĘKNA KATASTROFA / napisy: 19:15; SKOŁOWANI: 16:45; WRÓŻKA ZĘBUSZKA / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:50, 14:40

SPRZEDAM

mieszkania

OLSZTYN, Zatorze, Puszkina, 43 m2, 325000 zł, 2 pok., 2-pokojowe mieszkanie na 3p/4 z loggią, nie wymaga nakładów, wszystko wyremontowane, ogrzewanie miejskie, zabudowy stałe nowe zostają. Więcej 603 584 180 Małgorzata, 42/**AS**.

OLSZTYN, Podgrodzie, Warszawska, 59 m2, 380000 zł, 3 pok., 3-pokojowe mieszkanie na 1p. w Kamienicy 1935r. ogrzewanie gazowe oczekuje na podłączenie do miasta. Lokalizacja doskonała cisza, spokój i wszędzie blisko. Więcej www.as.olsztyn.pl 603 584 180, 50/**AS**.

OLSZTYN-SŁUPY, 37,51 m2, 342 000 zł, 2 pok., 2019 rok, Mieszkanie 2-pokojowe w nowym bloku wykończone pod klucz zabudowa kuchni i sprzęt AGD. W cenie garaż podziemny i parking. Położone 10 minut do centrum, 2 linie autobusowe, okolice lasu i jeziora., 10/**RYN**

OLSZTYN-SŁUPY, 42,22 m2, 365 000 zł, 2 pok., 2019 rok, Mieszkanie 2-pokojowe w nowym bloku z zabudową kuchni i agd, wykończone pod klucz z garażem podziemnym i miejscem postojowym, dobra komunikacja z miastem 2 linie autobusowe, okolice lasu i jeziora, 24/**RYN**

OLSZTYN-SŁUPY, 52,39 m2, 416 000 zł, 3 pok., 2019 rok, nowe mieszkanie dwupiętrowe w nowym bloku z zabudową kuchni i sprzętem agd, garażem podziemnym i miejscem parkingowym, dogodny dojazd 2 linie autobusowe, położone okolice lasu i jezioro, 16/**RYN**

OLSZTYN-SŁUPY, 64,93 m2, 479 000 zł, 3 pok., 2019 rok, mieszkanie 3-pokojowe dwupiętrowe wykończone pod klucz z zabudową kuchni i sprzętem agd garażem podziemnym i parkingiem. dogodny dojazd 2 linie autobusowe, położone okolice lasu i jeziora, 58/**RYN**

domy | siedliska

MICHAŁKI, Gm. Pasym Michałki, 110 m2, 385000 zł, 5 pok., 1985 rok, Szereg skrajny we współwłasności w malowniczej wsi Michałki z widokiem na jezioro. Więcej www.as.olsztyn.pl 603 584 180 Małgorzata, 53/**AS**.

MOSTKOWO, Mostkowo Gm. Łukta, 153 m2, 299000 zł, 5 pok., Połowa domu z działką 4400 m. stodoła, obora sprzedaż lub zamiana na mieszkanie 2-pokojowe. Mogą spokojnie mieszkać 2 rodziny góra, dół. Więcej www.as.olsztyn.pl 603 584 180, 42/**AS**.

NATERKI, Naterki, 55 m2, 385000 zł, 2 pok., Dom letniskowy odległość od jeziora ok. 50m od Ol-

sztyna 14 km, domek ładnie utrzymany z całym wyposażeniem tylko wejść i wypocząć. Więcej www.as.olsztyn.pl 603 584 180, 32/**AS**.

OLSZTYN, Brzeziny, 400 m2, 1600000 zł, 9 pok., 1985 rok, Dom wolnostojący duży doskonały dla dużej rodziny lub pod działalność na ładnej działce 1185m. nieruchomości, utrzymana zadbana. Więcej 603 584 180 Małgorzata Dyrda lic.3079, 75/**AS**.

OLSZTYNEK, 550000 zł, budynek 100m2 oraz dwie działki 605m2 i 942m2, pełne uzbrojenie, cena 550 tys zł polecam, 53/**RYN**

OLSZTYN-GUTKOWO, Gutkowo, 147 m2, 750000 zł, 6 pok., dom bliźniak 147m2, działka 479m2, nowy, stan deweloperski, odebrany do użytku, 6 pokoi, ładne osiedle domków jednorodzinnych, ulica z kostki cena 750.000,00 zł, 23/**RYN**

OLSZTYN-KIEŻLINY, Kieźliny, 151 m2, 750000 zł, 6 pok., dom bliźniak 151m2, działka 441m2, osiedle leśne, odebrany do użytku, ładnie położony z widokiem na staw, stan deweloperski cena 750.000,00 zł, 22/**RYN**

OLSZTYN-SŁUPY, 3330 m2, Dom nowy mieszkalny wielorodzinny w Słupach, powierzchnia użytkowa 3330m2, 55/**RYN**

OLSZTYN-WADĄG, Wadąg, 134 m2, 750000 zł, dom bliźniak, 6 pokoi, nowy, stan deweloperski, odebrany do użytku, cicha spokojna okolica w osłonie lasu cena 750.000,00 zł, 26/**RYN**

OLSZTYN-WADĄG, Wadąg, 138 m2, 750000 zł, 5 pok., dom bliźniak 5 pokoi, 138m2, działka 369m2, 750.000,00 zł, nowy, stan deweloperski odebrany do użytku, osiedle domków jednorodzinnych, 21/**RYN**

ŚĘTAŁ GM. DYWITY, 143,66 m2, 760000 zł, 4 pok., Dom wolnostojący stan deweloperski rok 2022 pow.działki 1001m2, doprowadzona woda, prąd, przydomowa oczyszczalnia. W okolicy zabudowa jednorodzinna z widokiem na jezioro i las. Atrakcyjna oferta, 55/**RYN**

ŚĘTAŁ GM. DYWITY, 143,66 m2, 760000 zł, 4 pok., Dom wolnostojący stan deweloperski rok 2022 pow.działki 1001m2, doprowadzona woda, prąd, przydomowa oczyszczalnia. W okolicy zabudowa jednorodzinna z widokiem na jezioro i las. Atrakcyjna oferta, 56/**RYN**

ŚĘTAŁ GM. DYWITY, 143,66 m2, 760000 zł, 4 pok., Dom wolnostojący stan deweloperski rok 2022 pow.działki 915m2, doprowadzona woda, prąd, przydomowa oczyszczalnia. W okolicy zabudowa jednorodzinna z widokiem na jezioro i las. Atrakcyjna oferta, 57/**RYN**

działki | grunty

BARCZEWO, Ruszajny, Ruszajny, 4,56 ha, 480000 zł, Działka 4,56

ha ogrodzona w całości, obsadzona drzewami na działce las i miejsce na siedlisko od Barczewa 1,30 km a praktycznie to Barczewo www.as.olsztyn.pl 603 584 180, 51/**AS**.

FRĄCZKI, 17895 m2, 12 zł/m2, Malownicza działka z warunkami zabudowy. Otoczenie domków jednorodzinnych. Media: woda i prąd. Dojazd droga asfaltowa. Polecam!!! (89)5338900, 34/**RYN**

GADY, 35 zł, Gady działki budowlane wielkości: 3055m2, 3944m2, 5151m2, 7100m2, 1,72HA media prąd, woda, możliwość zabudowy, atrakcyjne położenie 35,00 zł/m2 895338900, 28/**RYN**

GAMERKI WIELKIE, 3347 m2, 20 zł/m2, Malownicza działka z możliwością zabudowy. Media: woda i prąd. Położona około 150m od jeziora. Polecam!! Okazja! (89)5338900, 36/**RYN**

GIEDAJTY, 3188 m2, 150000 zł, Malownicza działka z ważnymi warunkami zabudowy na dwa domy jednorodzinne, budynek gospodarczy oraz garaż. Media: woda, prąd i kanalizacja. Gorąco polecam!! (89)5338900, 37/**RYN**

MICHAŁKI, Gm. Pasym, 1600 m2, 149000 zł, Działka z warunkami zabudowy, ogrodzona, media woda, prąd, szambo. Więcej www.as.olsztyn.pl 603 584 180, 76/**AS**.

MYKI, 1200 m2, 215500 zł, Działka budowlana uzbrojona, plan zagospodarowania przestrzennego, ładnie położona na osiedlu domków jednorodzinnych. Polecam, 64/**RYN**

MYKI, 950 m2, 161500 zł, Działka budowlana uzbrojona, plan zagospodarowania przestrzennego, ładnie położona na osiedlu domków jednorodzinnych., 62/**RYN**

OLSZTYNEK, dwie działki budowlane 605m2; 942m2, uzbrojone, bardzo ładnie położone, cena 480000,00 zł, polecam, 30/**RYN**

PITYNY, Gm. Miłakowo, 6,70 ha, 270000 zł, 2 działki we wsi Pityny gm. Miłakowo oznaczone jako łąki, Więcej www.as.olsztyn.pl 603 584 180, 54/**AS**.

RÓŻNOWO, 1000 m2, 100 zł, Różnowo pięć działek budowlanych, malownicza okolica, oddzielny plan zagospodarowania przestrzennego, wszystkie media, cena 100 zł/m2. Wielkości działek od 1000m2 do 1400m2. tel.89 533-89-00 RYN/31, 31/**RYN**

SPRĘCOWO, 1772 m2, 90 zł/m2, Atrakcyjna działka budowlana z warunkami zabudowy, położona na nowym terenie budowlanym. W pobliżu staw Media: prąd, woda Polecam 0895338900, 25/**RYN**

WÓJTOWO, 1721 m2, 120000 zł, Dobrze usytuowana działka w cichej i spokojnej okolicy. Dobry dojazd. Aktualny plan zagospodarowania przestrzennego. Atrakcyjna cena zapraszam!!! (89)5338900, 12/**RYN**

lokale użytkowe

OLSZTYN, 15077 m2, Nieruchomość handlowo-usługowa o pow. 15077m2, pow. użytkowa 6000m2 pozwolenie na działalność wielo-powierzchniowa obiektu handlowego, przy głównej drodze w pobliżu Komfortu, OBI, LIDL. TEL.515-247-987, 43/**RYN**

OLSZTYN, Jaroty, 423 m2, 1400000 zł, Lokal idealny na przedszkole, żłobek, biuro, szkołę. Opłaty 450,00 zł. Idealne położenie, dobrze skomunikowany. OKAZJA POLECAM!!!!, 60/**RYN**

OLSZTYNEK, Budynek 100m2, dwie działki 605m2, 942m2, pełne uzbrojenie, dobra lokalizacja cena 480 tys zł polecam, 42/**RYN**

KUPIĘ

mieszkania

OLSZTYN, 3 pok., Poszukuję mieszkania 3-pokojowego lub 4-pokojowego na Jarotach, Pieczewie, Nagórkach; do III pietra. 603-584-180 lub 89 539-02-00, 55/**AS**.

OLSZTYN, „AS” Poszukuję dla klientów mieszkania 2-pokojowego na oś. Pojezierze, Centrum możliwość zamiany itp. 603-584-180, 89 539-02-00, 66/**AS**.

OLSZTYN, Kupię działkę rolną, budowlaną, rekreacyjną 603 584 180, 51/**AS**.

OLSZTYN, 72 m2, 4 pok., Poszukuję dla klientów 4-pokojowego mieszkania na parterze lub 1p. chętnie Pojezierze, Nagórki, Jaroty lub zamiana Zapraszam 603 584 180, 47/**AS**.

domy | siedliska

”AS” **OLSZTYN**, POSZUKUJĘ DLA KLIENTA DZIAŁKI REKREACYJNEJ, ŁADNIE POŁOŻONEJ LAS, WODA Z DOMKIEM ALE TO NIE WARUNEK DO 20 KM. OD OLSZTYNA. 603-584-180 lub 89 539-02-00, 93/**AS**.

GMINA PURDA, Poszukuję domu do 30 km od Olsztyna do kupna lub na zamianę na mieszkanie 2-pokojowe 603 584 180, 53/**AS**.

OLSZTYN, Poszukuję dla klientów domu w Olsztynie na oś. Mazurskim, Mlecznym, Likusach, Dątkach 603-584-180, 89 539-02-00, 05/**AS**.

działki | grunty

”AS” **OLSZTYN**, POSZUKUJĘ ZIEMI NAJLEPIEJ OKOLICE NIDZICA, MŁAWY, DĄBRÓWNO, SZCZYTNO 603-584-180, 70/**AS**.

”AS” **OLSZTYN**, POSZUKUJĘ SIEDLISKA, DOMU NA WSI 603-584-180, 89 539-02-00, 79/**AS**.

”AS” **OLSZTYN**, Olsztyn I Okolice, DZIAŁKĘ BUDOWLANĄ REJON

Ryszard Nowoszyński licencja 4186

Licencja 4186

RYNO

NIERUCHOMOŚCI OLSZTYN

ul. Leonharda 5B

tel. 515 247 987, 89 533 89 00

ryno.olsztyn@wp.pl www.ryno.pl

RYN

1419obb1-c-M

Małgorzata Dyrda licencja 3079

AS NIERUCHOMOŚCI

mieszkania-domy-działki-kredyty

Małgorzata Dyrda

10-503 Olsztyn

pl. Konstytucji 3 Maja 3

(vis a vis dworca)

tel. 89 539 02 00, 603 584 180

www.as.olsztyn.pl as@as.olsztyn.pl

AS

619obb1-b-M

JAK ZNALEŹĆ NADAWCĘ OGŁOSZENIA?

TO PROSTE!

Przy każdym ogłoszeniu znajduje się skrót nazwy biura nieruchomości, którego reklama z telefonem i adresem umieszczona jest na górze każdej strony.

BO

BO/2

1219obb1-a-M

OLSZTYN I OKOLICE. 89 539-02-00 LUB 603-584-180 POSIADAM KONKRETNYCH KUPUJĄCYCH. as@as.olsztyn.pl, 500/**AS**.

OLSZTYN, Poszukuję działki blisko jeziora nie musi być z dostępem do wody ale w bliskiej okolicy odległość od Olsztyna do 30 km -40 km 603-584-180, 17/**AS**.

OLSZTYN, Kupię dla klienta działkę ogrodniczą Olsztyn-okolice 603 584 180, 54/**AS**.

OLSZTYN- OKOLICE, Olsztyn - Okolice, Kupię działkę budowlaną rejon Olsztyn i okolice 603 584 180, 75/**AS**.

WARMIA I MAZURY, Warmia, Poszukuję działki rekreacyjnej z domkiem w atrakcyjnym wypoczynkowym miejscu. Zapraszam do składania ofert to nic nie kosztuje 603 584 180, 85/**AS**.

WARMIA-MAZURY, Poszukuję działki rolnej 603-584-180, 80/**AS**.

DO WYNAJĘCIA

mieszkania

OLSZTYN-SŁUPY, Słupy, 37 m2, 2 pok., Mieszkania do wynajęcia w bloku wielorodzinnym od 37 do 70 m2z podziemnymi garażami 3km od granic Olsztyna, bardzo dobry dojazd, szkoła, sklep, przedszkole. W mieszkaniu wykonana zabudowa kuchni z AGD, 2/**RYN**

lokale użytkowe

OLSZTYN, Leonharda 5B, 2100 m2, Powierzchnia usługowo-handlowa 2100 m2, niezależnie plac 3000 m2, biura 25-300m2, bardzo dobra lokalizacja przy głównej ulicy, atrakcyjna cena Polecam!!!, 1/**RYN**

OLSZTYN, Leonharda 5 B, 336 m2, Lokal handlowo-usługowy przy głównej ulicy na działalność gospodarczą atrakcyjnie położony w atrakcyjnej cenie gorąco polecam/RYN, 50/**RYN**

OLSZTYN, Leonharda 5B, 60 m2, Lokal handlowo-usługowy 60 m2 przy głównej ulicy na działalność gospodarczą, atrakcyjne położenie, atrakcyjna cena gorąco polecam!, 5/**RYN**

ZAMIANA

mieszkania

OLSZTYN, „AS” Zamiany Mieszkań, Domów Własnościowych, Lokatorskich, Gminnych Również Zadłużonych Inne Oferty ZAPRASZAM 89-539-02-00, 0-603-584-180 www.zamiany.olsztyn.pl, 44/**AS**.

OLSZTYN, Zatorze, Katowicka, 30 m2, 123 zł, 2 pok., 2-pokojowe małe mieszkanie 30m/4p. kwaterunkowe z możliwością wykupu. Ogrzewanie miejskie. ZAMIENIĘ NA - większe 3 lub 4 pokojowe, pomogę spłacić dług, więcej www.zamiany.pl 603 584 180, 86/**AS**.

OLSZTYN, 30 m2, 4 zł, „AS” Zamiany Mieszkań, Domów Własnościowych, Lokatorskich, Gminnych Również Zadłużonych Inne Oferty ZAPRASZAM 89-539-02-00, 0-603-584-180 www.zamiany.olsztyn.pl, 60/**AS**.

OLSZTYN, Jaroty, Mroza, 32 m2, 260000 zł, 1 pok., 2000 rok, Kawalerka z wnęką na sypialnię, duży balkon na 1p. ZAMIANA na mieszkanie większe w Olsztynie lub po za miastem, właściciel rozważa również mały lub pół domu więcej 603 584 180, 23/**AS**.

OLSZTYN, Zatorze, Kasprzowicza, 35 m2, 1 zł, 2 pok., 2-pokoje, kwaterunkowe 1p, ogrzewanie teraz piecowe ale można zmienić, czynsz na 1-osobę 270 zł ZAMIANA na mniejsze Olsztyn lub Barczewo 603 584 180, 27/**AS**.

OLSZTYN, Osiedle Kętrzyńskiego, 99 m2, 10 zł, 4 pok., 4-pokoje, 99 m /2p zamienię na 2-pokojowe ok 40-45 m. Więcej informacji www.zamiany.olsztyn.pl 603 584 180, 23/**AS**.

NIERUCHOMOŚCI
ABRYS
Bożena Marcinkowska, licencja 11978
DOMY, MIESZKANIA, DZIAŁKI
KREDYTY
Olsztyn, 11 listopada 7/3
(w pobliżu ratusza, vis-a-vis C.H. Jakub)
tel. 89 523-71-81
664-174-484, 533-023-134
WWW.ABRYS.NIERUCHOMOŚCI.PL
ABR
1190bb1-b-M

KOMPLEKSON
Nieruchomości, ubezpieczenia
mgr Krystyna Sulejewska
10-512 Olsztyn
ul. Kopernika 29, pok. 215
tel./fax (0-89) 533-56-86
komplekson1@wp.pl
KO.
3190bb1-b-M

KOSYL - NIERUCHOMOŚCI
Stanisław Witold Kosyl licencja 7139
pl. Pułaskiego 7, klatka nr 2
„Manhattan”, wejście od ul. Kościuszki
kom. 601-82-96-22
tel./fax **089-523-78-78**
www.kosyl-nieruchomosci.pl
e-mail: biuro@kosyl-nieruchomosci.pl
KOS
4190bb1-c-M

LEGISHOUSE
NIERUCHOMOŚCI
Emil Kucharski – licencja 16178
Olsztyn, al. Piłsudskiego 2/8 lok. 113
tel./fax (89) 650-17-18
tel. kom. 660 590 596
e-mail: nieruchomosci@legishouse.pl
www.legishouse.pl
ALH
2190bb1-b-M

JAK ZNALEŹĆ NADAWCĘ OGŁOSZENIA?
TO PROSTE!
Przy każdym ogłoszeniu znajduje się skrót nazwy biura nieruchomości, którego reklama z telefonem i adresem umieszczona jest na górze każdej strony.
BO
12190bb1-a-M

SPRZEDAM

mieszkania

OLSZTYN, Kościuszki, Kościuszki, 108 m2, 630000 zł, 5 pok., 1960 rok, Stylowe mieszkanie przy ulicy Kościuszki. Pow.108 m2 (5 pokoi, dwie łazienki). Bardzo klimatyczne na drugim piętrze. Cena 630 000 zł. Kontakt Anna 533023134, **ABR-11560/ABR**

OLSZTYN, Śródmieście/Zatorze, Limanowskiego 9, 38,20 m2, 239000 zł, 2 pok., 1961 rok, IIIp./4, ATRAKCYJNE, ciche mieszkanie, duża oddzielna kuchnia 7m2, salon 14m2, sypialnia 8m2, ładny duży balkon. Budynek po termomodernizacji, ładne klatki (nowe piony CO, wod-kan). tel. 660 590 596, **LEG-MS-516/ALH**

OLSZTYN, Pojezierze/Kormoran, Dworcowa, 48,80 m2, 329000 zł, 2 pok., 1982 rok, 11p./11 (budynek z windą) ATRAKCYJNE!, pięknie wykończone mieszkanie; gotowe do wprowadzenia; bez dodatkowych nakładów, DUŻA kuchnia-jadalnia, salon, sypialnia, łazienka tel.660 590 596, **LEG-MS-49/ALH**

OLSZTYN, Podgródzie, Gałczyńskiego, 58,94 m2, 350000 zł, 3 pok., 1985 rok, Komfortowe, I piętro, rozkładowe, kameralne w budynku mieszkałym tylko 2 rodziny,balkon loggia,Pilnie sprzedam, 2/2019/**KO**.

OLSZTYN, Pojezierze, Dworcowa, 61,50 m2, 437000 zł, 2 pok., 2001 rok, Budynek z 2001 r.! (jeden budynek w nowej technologii na ul. Dworcowej), I PIĘTRO, 2/3 pokoje (możliwość powrotu do 3 pokoi), duży balkon, niski czynsz 330,17 zł, mieszkanie środkowe tel. 660 590 596, **LEG-MS-504/ALH**

OLSZTYN, Osiedle Mazurskie, Augustowska, 69 m2, 780000 zł, 3 pok., Mieszkanie w nowej technologii przy ulicy Augustowskiej .Pow. 69 m2 .Urządzone w nowoczesnym stylu. Czwarte piętro z windą, bardzo duży balkon.Budynek z roku 2019 .Cena 780 000 zł. Kontakt 533023134., **ABR 11392/ABR**

OLSZTYN, Centrum, Głowackiego, 69,43 m2, 420000 zł, 3 pok., M-4 komfortowe mieszkanie z ogródkiem, miejsce postojowe przy budynku, I piętro, w II kondygnacyjnym budynku, gotowe do wprowadzenia się. Polecam!, 1/2021/**KO**.

OLSZTYN, Podgródzie/Mleczne, Iwaszkiewicza, 72,20 m2, 499000 zł, 4 pok., 1989 rok, IIIp./IV, ATRAKCYJNE!, cztery oddzielne pokoje, oddzielna kuchnia, łazienka i wc; duży balkon i piwnica 5,70m2. Budynek po termomodernizacji, ładne klatki schodowe; wokół dużo zieleni tel. 660 590 596, **LEG-MS-517/ALH**

OLSZTYN, Śródmieście, Dąbrowszczaków, 84 m2, 589000 zł, 4 pok., Mieszkanie z garażem w kamienicy, przy ulicy Dąbrowszczaków po kapitalnym remoncie. Pow.84 m2, pierwsze piętro, dwa wejścia.Cztery pokoje, łazienka, kuchnia. Cena 589 000 zł. Kontakt 533023134, **ABR 11536/ABR**

OLSZTYN, Centrum, Wyzwolenia, 94,80 m2, 649000 zł, 3 pok., Mieszkanie przy ulicy Wyzwolenia. Pierwsze piętro, bardzo przestronne. Kamenica wpisana do rejestru zabytków, do końca roku możliwość skorzystania z ulgi.Cena 649000zł. Kontakt 533023134, **ABR 11519/ABR**

STARY OLSZTYN, Bartąg/Stary Olsztyn, Stary Olsztyn, 157,39 m2, 899000 zł, 5 pok., ATRAKCYJNY! DOM z 2014 r., NOWOCZESNA BRYŁA, świetnie utrzymany(stan do wprowadzenia), pięknie zagospodarowana działka, blisko os. Jaroty, szybki dojazd do centrum Olsztyna tel. 60 590 596, **LEG-DS-512/ALH**

domy | siedliska

ŁUKTA, Łukowa 22, 220 m2, 579000 zł, 6 pok., 2002 rok, Dom w Łukcie o pow.220 m2, podpiwniczony - do wykończenia. Działka ma pow.740 m2. Cena 579000 zł.Kontakt 533023134, **ABR 11497/ABR**

OLSZTYN, Szczesne, Szczesne, 101 m2, 399000 zł, 4 pok., Piękny nowy dom w miejscowości Szczesne w zabudowie

blizniaczej, działka 350m2, jednorodzinny , garaż, stan surowy zamknięty, 4 Pokoje + kuchnia ,łazienka . atrakcyjna cena 399000zł.Polecam!, 12/2021/**KO**.

OLSZTYN, Słoneczny Stok, 250 m2, 859000 zł, 11 pok., 1982 rok, Dom w pobliżu Kortowa, można przekształcić na Mały akademik . 11 pokoi, 3 poziomy, 3 łazienki. Możliwość rozbudowy.Ciepła woda i ogrzewanie miejskie. / www.kosyl-nieruchomosci.pl /Tel. 664-71-31-20, 5/**KOS**

OLSZTYN, Gutkowo, Jastrzębia, 255 m2, 799000 zł, 6 pok., 1980 rok, Dom wolnostojący w Gutkowie, nieopodal jeziora.Podpiwniczony , parter i pierwsze piętro. Możliwość zamieszkania przez dwie rodziny. Powierzchnia domu 255 m2, działka 831 m2. Kontakt 533023134, **ABR-11493/ABR**

OLSZTYN, Centrum, Lipowa, 263 m2, 1380000 zł, 5 pok., 2001 rok, Dom przy ulicy Lipowej w Olsztynie, podpiwniczony, tuż przy centrum. Pow.263 m2, działka 1452 m2 zagospodarowana. Cena 1380 000 zł. Kontakt 664174484., **AB-RDS11385/ABR**

OLSZTYNEK, Świerkocin, Świerkocin, 40000 m2, 450000 zł, Piękne siedlisko nad jeziorem, pow działki 4 ha, budynki gospodarcze do remontu(stodoła , obora) nowy projekt domu, posesja ogrodzona, można kupić działki 30 zł/m 2(od 1500-do 2000 m 2), 4/**KO**.

SZAŁSTRY, Gm Jonkowo, Szalstry, 250 m2, 800000 zł, 6 pok., Siedlisko w miejscowości Szalstry blisko jeziora ,działka 2500m2, + budynki gospodarcze; stodoła, garaż, kurnik, ogród , po remoncie sprzedam cena; 800000 zł Polecam!, 14/201/**KO**.

działki | grunty

GOŁOGÓRA, 3944 m2, 272136 zł, Działka rolna z wydanymi warunkami zabudowy w Go-

łogórze. Powierzchnia 3944 m 2 - cena 272 136 złotych. Płaska, usytuowana tuż przy drodze. Kontakt 533023134, **ABRG11214/ABR**

KRETOWINY, Kretowiny, Kretowiny, 700 m2, 90000 zł, Działka przepięknie położona z widokiem na jezioro. Położona w malowniczym miejscu. Cudowny widok. Działka rolna z przeznaczeniem rekreacyjnym., 11145dz/**KO**.

KSIĘŻNO, Książno, Książno, 35 ha, 2145000 zł, Działka rolna z własnym stawem, w gminie Bisztynek. Większość terenu pod uprawę, częściowo zalesiona. Telefon 533023134, **ABR 11506/ABR**

ŁUGWAŁD, Ługwałd, Ługwałd, 1750 m2, 90 zł/m2, Działka z aktualnym pozwoleniem na budowę. Atrakcyjnie położona . dobry dojazd. W sąsiedztwie zabudowa domów jednorodzinnych. POLECAM, 1295/op/**KO**.

OLSZTYN, 2,5Km Od Olsztyna Wilimowo, Okazja-Pilne, 10686 m2, 95000 zł, 1,1 ha Olsztyn-Wilimowo . Działka rolna -budowlana .Uzbrojona.Dojazd drogą utwardzoną. Bardzo atrakcyjna cena., dział 4666/**KO**.

SZĄBRUK, Sząbruk, Sząbruk, 1200 m2, 120000 zł, Działka budowlana objęta MPZP , malowniczy krajobraz, w pobliżu zabudowa jednorodzinna, w niedalekiej odległości wszystkie media (woda, prąd, gaz, kanalizacja). tel. 660 590 596, **LEG-GS-420/ALH**

lokale użytkowe

OLSZTYN, Jaroty, 423,31 m2, 1590000 zł, 7 pok., 1991 rok, I p./2, ATRAKCYJNY! SALA 245 m2! + pomieszczenia biurowe. W lokalu prowadzony jest Fitness Club, gotowe szatnie, łazienki, Możliwość nabycia z wyposażeniem i sprzętem siłowym. tel 660 590 596, **LEG-LS-501/ALH**

OLSZTYN, Grunwaldzkie, Grunwaldzka, 58,5 m2, 700000 zł, Lokal usługowo - handlowy o pow.58,5 m2 przy ulicy Grunwaldzkiej po Antykwaracie Wejście z chodnika, duże witryny. Lokal wymaga remontu. Cena

700000 zł. Kontakt 533023134, **ABRLS11422/ABR**

SZĄBRUK, Sząbruk, Sząbruk, 1246,70 m2, 595000 zł, Obiekt produkcyjno-magazynowy składający się z hali produkcyjnej wraz z zapleczem socjalno-biurowym o powierzchni 1246,70 m2, zabudowany na działce 3112 m2.Cena 790 000, 00 zł brutto tel.660 590 596, **LEG-HS-197/ALH**

garaże

OLSZTYN, Pojezierze, Dworcowa 13, 16 m2, 69000 zł, Garaż (z kanałem) stanowiący segment środkowy w ciągu przyległych do siebie garaży. Garaże położone w głębi osiedla dojazd od ul. Pana Tadeusza, ul.Kołobrzeskiej i ul.Soplicy. Tel. 660 590 596, **LEG-MS-532/ALH**

KUPIĘ

mieszkania

OLSZTYN, Zatorze, 3 pok., KUPIĘ 2 - 3 pokoje na ZATORZU !!! -- Kupię 2-3 pokoje na Zatorzu !!! -- Kupię 2-3 pokoje na Zatorzu !!! --Może być do remontu !!--- www.kosyl-nieruchomosci.pl/tel. 664-71-31-20, 8/**KOS**

OLSZTYN, Centrum, Olsztyn, POSZUKUJEMY do kupna; Mieszkań, Domów, Działek, Siedlisk, dla naszych klientów, w Olsztynie i okolicach Tel.608108174, Pilnie! zadłużone też kupimy. Zadzwoń, 15/2021/**KO**.

OLSZTYN, 40 m2, 2 pok., Poszukujemy mieszkań 1-2 i 3 -pokojowych dla naszych klientów, w różnej lokalizacji... MOGĄ BYĆ DO REMONTU... www.kosyl-nieruchomosci.pl / Kontakt - 664-71-31-20; 601-82-96-22, biuro- 89-523-78-78, 18/**KOS**

domy | siedliska

OKOLICE OLSZTYNA, siedliska tanio, /**KO**.

OKOLICE OLSZTYNA, 150 m2, Poszukujemy dla naszych klientów, DOMEY, SIEDLISKA w

różnej lokalizacji... MOGĄ BYĆ DO REMONTU... www.kosyl-nieruchomosci.pl / Kontakt - 664-71-31-20; 601-82-96-22, biuro- 89-523-78-78, 9/**KOS**

DO WYNAJĘCIA

mieszkania

OLSZTYN, Centrum, Narutowicza, 40 m2, 2400 zł, 2 pok., 1980 rok, Do wynajmu apartament przy ul.Narutowicza. Pow.40 m2 (dwa pokoje). Wysoki standard wykończenia. Cena 2400 + media. Tel.533023134, **ABRMW10848/ABR**

domy | siedliska

OLSZTYN, Os. Mazurskie, Wwww.Legishouse.Pl, 170 m2, 4900 zł, 6 pok., 1997 rok, DOM w pełni umeblowany i wyposażony (AGD,RTV); WYSOKI standard; Działka 270 m2; piękny ogród; BLISKO centrum; garaż na dwa pojazdy. Cena najmu 4900 zł + opłaty eksploatacyjne tel. 660 590 596, 151766/**ALH**

RÓŻNOWO, Gmina Dywity, Wwww.Legishouse.Pl, 230 m2, 4900 zł, 5 pok., Piękny przestronny dom,duża działka,2 garderoby,2 łazienki,garaż na 2 auta.Woda,kanalizacja i sieć gazowa miejska,dojazd drogą asfaltową, w pobliżu posesji przystanek autobusowy. tel.660 590 596, 95679/**ALH**

lokale użytkowe

OLSZTYN, Łubelska, 150 m2, 4000 zł, Lokal biurowy o pow.150 m2 przy ulicy Łubelskiej. Wejście tylko do tego lokalu, parking na 20 aut. Cena wynajmu 4000 złotych netto. Kontakt 533023134, **ABR 11464/ABR**

OLSZTYN, Jaroty, Wilczyńskiego, 70 m2, 5500 zł, Do wynajmu lokal o pow.70 m2, duże witryny, dwa wejścia (jedno od ulicy, drugie od zaplecza). Pod każdą działalność handlowo-usługową.Kontakt 533023134, **ABR 11491/ABR**

OLSZTYN, Centrum, Partyzantów, 920 m2, 30000 zł, Do wynajmu budynek o pow.920 m2 pod każdą działalność usługowo -handlowa. Cena wynajmu 30 000 złotych netto. Kontakt 533023134, **ABR11465/ABR**

OLSZTYN - BUTRYNY, Zatorze, Borowa, 35,51 m2, 1775,50 zł, 1 pok., 2017 rok, NOWO ODDANY DO UŻYTKU! Parter, witryna bezp. przy ciągu pieszo-komunikacyjnym od ul. Jagiellońskiej,parking przed budynkiem.Wejście od ulicy i środka osiedla.Czynsz 1775,50+VAT 23%+opt.,tel 660 590 596, **LEG-LW-384/ALH**

GO

#rzetelnaGO

RZETELNE
DZIENNIKARSTWOJESTEŚMY
ZORIENTOWANI
NA REGION!BĄDŹ
NA BIEŻĄCO!13 LAT
1886-2023

ZWIERZĘTA

sprzedam

OWCZARKI NIEMIECKIE, po rodzicach z rodowodem. Tel. 534-556-190

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

**WWW.DOMKIHOLEN-
DESKIE.EU**, 503-103-703

PRACA

dam pracę

KIEROWCA CE, 503-103-703

MURARZA, pracownika budowlanego, 501-481-210

PRACOWNIKÓW SKUP ZŁOMU, 667-947-124

USŁUGI

budowa | remont

POLBRUK, 502-811-658

ROLETY, moskitiery, 504-720-494

SZPACHLOWANIE, malowanie remonty, 696-356-857

inne

SPRZĄTANIE biur, mieszkań Olsztyn okolice, 793-164-163

AUTO-MOTO

sprzedam

SKUP aut, 502-180-869

RÓŻNE

sprzedam

DREWNO kominkowe, opałowe (jesion, dąb, grab) transport gratis, 576-935-573, 794-630-121.

ZDROWIE I URODA

NOWY gabinet energoterapeuty! Dominik Sidor przyjmuje przy ulicy Kętrzyńskiej 5 w Olsztynie. Zapisy tel. (89) 612-97-97

GAZETA OLSZTYŃSKA
(89) 539-74-46,
reklama@wm.pl

Ze smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci
radcy prawnego

Marka Nożyńskiego Rodzinie Zmarłego

wyrazy głębokiego współczucia
w imieniu samorządu radców prawnych
składają

Dziedan Katarzyna Skrodzka-Sadowska
i Rada Okręgowej Izby Radców Prawnych w Olsztynie

996230pb1-a-G

Drogiemu Koledze Markowi Nowakowi

wyrazy szczerzego współczucia z powodu śmierci

Taty

składają

Dyrekcja i Pracownicy
V Liceum Ogólnokształcącego im. Wspólnej Europy
w Olsztynie

1001230pb1-a-G

Panu Prezesowi

Mirosławowi Żywickiemu

wyrazy szczerzego współczucia
z powodu śmierci

Mamy

składają Asystent Kościelny i Zarząd
Akcji Katolickiej Archidiecezji Warmińskiej

1003230pb1-a-M

Koledze

lek. Zbigniewowi Blochowi

wyrazy szczerzego współczucia
z powodu śmierci

Żony

składają Koleżanki i Koledzy
z Prywatnego Centrum Medycznego „Lancet” w Olsztynie

1011230pb1-a-M

Dariuszowi Bzdyra

oraz Rodzinie

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

Ojca

składają pracownicy NZOZ „PULS”

1018230pb1-a-M

Koleżance

Katarzynie Sulewskiej

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

Taty

składają Dyrekcja i Pracownicy Szkoły Podstawowej
nr 2 im. Jarosława Dąbrowskiego w Olsztynie

1004230pb1-a-M

Państwu

Marcie i Sebastianowi Kogut

wyrazy szczerzego współczucia
z powodu śmierci

Taty Jacka Króla

składają Prezes Wiesław Łubiński
z Zarządem Związku Przedsiębiorców
i Pracodawców Warmii i Mazur

1008230pb1-a-M

Koledze

Pawłowi Rudzińskiemu

oraz Jego Rodzinie

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

Taty

składają pracownicy
oraz właściciele firmy Fest Sp. z o.o.

1007230pb1-a-M

Koleżance

Darii Demczuk-Waszkiewicz

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

Teściowej

składają koleżanki i koledzy z Wydziału Prawnego i Nadzoru
Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie

1012230pb1-a-M

Składamy serdeczne kondolencje

Rodzinie i Bliskim
ś. † p.

Alicji Tuńskiej

Dyrektor i pracownicy
I Liceum Ogólnokształcącego
im. Adama Mickiewicza w Olsztynie

1010230pb1-a-G

pożegnania.net

Wyraz swój żal i zapal
wirtualną świeczkę

314190pb1-A 2x2-M

dawniej **market**

OLSZTYN 895 355 300
ul. Lengowskiego 18-20 602 327 277

BISKUPIEC 897 152 093
ul. Armii Krajowej 4 608 680 642

POGOTOWIE POGRZEBOWE 89 527-09-09

Pomożemy Ci godnie pożegnać

6142190pb1-g-M

SACRUM

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE

ANDRZEJ DĄBROWSKI

Olsztyn, ul. Limanowskiego 18/2

☎ 89 67 77 100, kom. 530 308 308

GODNIE - SOLIDNIE - Z SZACUNKIEM

Całodobowy przewóz zmarłych

320520pb1-d-M

**USŁUGI
POGRZEBOWE**

ARKA

Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A

☎ 89 534 72 42, 605 635 908

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24

(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)

☎ 89 526 66 01, 605 665 909

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

6146190pb1-l-M

**TU ZLECISZ ZAMIESZCZENIE
NEKROLOGU LUB KONDOLENCJI
W „GAZECIE OLSZTYŃSKIEJ” I „DZIENNIKU ELBLĄSKIM”**

NEKROLOGI (wymagany akt zgonu). Terminy przyjęć*:

- na poniedziałek – do piątku do godz. 15.00
- na wtorek, środę, czwartek, piątek – dnia poprzedniego w godz. 7.00-15.00

* Dotyczy Biura Ogłoszeń w Olsztynie, plac Józefa Bema 5

KONDOLENCJE

(wymagany dowód osobisty osoby nadającej) ukazują się w ciągu trzech dni od chwili nadania

Biuro Ogłoszeń, **OLSZTYN**, plac Józefa Bema 5

czynne w godz. 7.00-15.00, soboty – nieczynne

tel. 89-539-74-80, b.ogloszen@gazetaolsztynska.pl

www.pozegnania.net

Biuro Ogłoszeń, **ELBLĄG**, ul. Rybacka 35

tel. 55-236-18-02

pon.-pt. godz. 8.00-16.00

380-289190pb1-c-M

SOBOTA PRZESĄDZI O AWANSIE?

PIŁKA NOŻNA \\ W 25. kolejce grupy 1 okręgówki zgodnie wygrały trzy czołowe zespoły, a już w sobotę w Elku Mazur podejmie Victorię Bartoszyce. Ten mecz powinien zadecydować o tym, który z tych zespołów wywalczy bezpośredni awans do IV ligi.

Victoria bez problemów ograła Śniardwy, ale w Elku już tak łatwo nie będzie

*** Victoria Bartoszyce - Śniardwy Orzysz 3:0 (1:0)**
1:0 - Miłoszewski (10), 2:0 - Kudlicki (62), 3:0 - Welenes (70)

W drugim meczu z rzędu do siatki rywali trafił Paweł Miłoszewski, grający trener Victorii. - Duża w tym była zasługa Kudlickiego, który dograł mi idealną piłkę wzdłuż bramki - opowiada bartoszycki szkoleniowiec. - Był to zresztą jego bardzo dobry mecz, bowiem w drugiej połowie podwyższył na 2:0, po czym zaliczył asystę przy голу Welensa. Widać, że Krzysztof jest w świetnej formie. Inna sprawa, że wynik nie odzwierciedla tego, co się działo na boisku, bo rywal miał dwie sytuacje, a my oddaliśmy około 30 strzałów! Skończyło się tylko na 3:0, bo Śniardwy miały znakomitego bramkarza, który odbił wiele piłek, których odbić nie miał prawa.

Słaba postawa gości miała jednak wytłumaczenie, ponieważ Śniardwy przyjechały w kryzysowym składzie. - Coś tam się u nich posypało, w efekcie trener miał do dyspozycji jedynie 12 piłkarzy - przyznaje Paweł Miłoszewski, który już myśli o sobotnim wyjeździe do Elku. - Oczywiście mamy swój plan na mecz z Mazurem. Szczegółów teraz nie zdradzę, ale zapewniam, że gospodarze nie będą mieli z nami łatwo.

W poprzednich trzech kolejkach zawsze jakiś gracz wypadł ze składu wicelidera grupy 1 okręgówki, jednak teraz w Victorii obowiązuje hasło „wszystkie ręce na pokład”. - W meczu ze Śniardwami musiałem jakoś „przechować” trzech zawodników, którzy mają trzy żółte kartki - dodaje trener Miłoszewski. - No i udało się, więc wszyscy będą mogli zagrać w Elku. A co do Mazura, to wiadomo, że jest tam stara „bajera”, czyli „piłka do Patryka Gondka

i jedziemy”. Znamy taktykę rywali, my też mamy jakiś pomysł na naszą grę, więc powinien to być ciekawy mecz. Zwycięstwo da nam fotel lidera, ale i tak nie będzie to jeszcze koniec walki o awans, bo potem gramy jeszcze z mocnymi Korszami i Węgorią. A jeśli przegramy, wtedy o awans powalczymy w barażach. Bez względu na wynik meczu z Mazurem ten sezon i tak jest już dla nas wyjątkowy. W końcu gramy jeszcze z Piszem i Roną. Mam nadzieję, że zwyciężając, pomożemy Łynie w walce o utrzymanie.

*** Łyna Sępole - Węgorz 2:7 (0:5)**
0:1, 0:2 - Galiniewski (7, 11), 0:3 - Gryczko (25), 0:4, 0:5 - Galiniewski (29, 37), 1:5 - Polkowski (46), 1:6 - Maliszewski (75), 1:7 - Raiński (76), 2:7 - Narusiewicz (87)

Tylko że najpierw Łyna sam sobie powinna pomóc, bo jak do tej pory jej wiosenny bilans to dzie-

Warmia Olsztyn niespodziewanie wysoko pokonała Błękitnych Pasym

się meczów, dziesięć porażek i aż 40 straconych goli! W tej chwili klub z Sępola jest na miejscu barażowym, lecz od strefy spadkowej dzieli go jedynie przysłowiowy włos. Jeśli z III ligą pożegna się Concordia Elbląg, wtedy z grupy 1 spadną trzy zespoły. I raczej nie będzie to Mazur Pisz, bo wiosną dość regularnie punktuje, co widać na poniższej tabeli:

MECZE WIOSENNE

1. Mazur E.	30 (10-0-0)	37:5
2. Victoria	28 (9-1-0)	34:4
3. Korsze	21 (7-0-3)	27:13
4. Węgoria*	20 (6-2-1)	25:12
5. Orleń	16 (5-1-4)	19:21
6. Wilczek	15 (5-0-5)	26:27
7. Żagiel	13 (4-1-5)	17:21
8. Błękitni	13 (3-4-3)	13:17
9. Jeziorany	14 (4-2-4)	27:20
10. Mazur P.	12 (3-3-4)	17:19
11. Warmia	12 (4-0-6)	17:24
12. Czarni	11 (3-2-5)	15:22
13. Śniardwy	9 (2-3-5)	11:23
14. Różnowo*	7 (2-1-6)	10:26
15. Rona	5 (1-2-7)	10:23
16. Łyna	0 (0-0-10)	10:40

* MECZ ZALEGŁY

*** Mazur Pisz - Orleń Reszel 3:1 (1:1)**

0:1 - Janowski (38), 1:1 - Wasielewski (39), 2:1 - Ruszczyk (75), 3:1 - Wasielewski (90+4)

*** Żagiel Piecki - Mazur Elk 0:3 (0:3)**

0:1 - Poptawski (18), 0:2 - Gondek (41), 0:3 - Roman (44)

*** Czarni Olecko - MKS Korsze 0:2 (0:0)**

0:1 - Trafarski (70), 0:2 - Harsim (83)

*** MKS Jeziorany - Rona 03 Elk 4:1 (1:1)**

0:1 - Chalecki (18), 1:1 - Kowalski (33), 2:1 - Jankowski (48), 3:1 - Kowalski (57), 4:1 - Błaszczak (73)

*** Wilczek Wilkowo - LKS Różnowo 2:0 (1:0)**

1:0, 2:0 - Mariusz Grabowski (9, 55)

*** Warmia Olsztyn - Błękitni Pasym 4:1 (1:0)**

1:0 - Maluchnik (10), 2:0 - Osowski (71), 2:1 - Kulesik (81), 3:1 - Osowski (82), 4:1 - Maluchnik (83)

*** 26. kolejka, sobota:**

Mazur E. - Victoria (15), Śniardwy - Warmia (17), Błękitni - Wilczek (17), Różnowo - Jeziorany (18), Węgoria - Czarni (16), Korsze - Żagiel (16); **niedziela:** Rona - Orleń (15:30), Mazur P. - Łyna (16).

ARTUR DRYHYNICZ

GRUPA 1

1. Mazur E.	62	86:22
2. Victoria	62	75:14
3. Węgoria*	52	61:31
4. Korsze	50	74:37
5. Błękitni	48	51:32
6. Wilczek	43	57:59
7. Orleń	38	43:52
8. Jeziorany	35	52:44
9. Warmia	31	57:57
10. Śniardwy	29	40:61
11. Czarni	24	38:56
12. Różnowo*	22	26:52
13. Łyna	19	34:71
14. Mazur P.	19	34:66
15. Rona	18	30:59
16. Żagiel	15	30:75

* mecz zaległy

Mazur Elk to najsilniejszy zespół grupy 1 klasy okręgowej

Skazany na pożarcie Mazur Pisz ambitnie broni się przed spadkiem

W PIASKOWEJ BURZY JAZDA SIĘ DŁUŻY

SPORTY MOTOROWE\\ Rajd Baja Borne Sulinowo, druga runda Mistrzostw Polski Samochodów Terenowych, zgodnie z przewidywaniami zakończył się zdecydowanym zwycięstwem załogi Krzysztof Hołowczyc-Lukasz Kurzeja.

Rajd składał się z czterech odcinków specjalnych o łącznej długości blisko 200 kilometrów. Pierwszego dnia zawodnicy mierzyli się z trzykilometrowym prologiem, natomiast drugiego dnia załogi trzykrotnie pokonywały ten sam niespełna 70-kilometrowy odcinek. „Hołek” i Kurzeja byli bezkonkurencyjni w efekcie załoga FosfoPower miała prawie dziesięć minut przewagi nad Włodzimierzem Grajkiem pilotowanym przez Dominika Jazica. Trzecią pozycję wywalczył Michał Małuszyński z Julitą Małuszyńską w Fordzie F150 T1 Plus.

- Był to trudny technicznie rajd - ocenia Krzysztof Hołowczyc.

- NARZUCILIŚMY WYSOKIE TEMPO I POKAZALIŚMY, JAK SZYBKO POTRAFIMY PODRÓŻOWAĆ PO ODCINKACH SPECJALNYCH. NIE OBYŁO SIĘ BEZ DROBNYCH PRZYGÓD - NA PIERWSZYM ODCINKU STRACILIŚMY TURBODOŁADOWANIE, JEDNAK MŁODY ZESPÓŁ MECHANIKÓW ŚWIETNIE DAŁ SOBIE Z TYM RADE.

Z zawodów wróciliśmy zatem zadowoleni i z długą listą pozytywnych wniosków. Mechanicy sprawdzili się doskonale, za co chciałbym im serdecznie podziękować. Nasz samochód (BMW

Fot. archiwum zespołu

Podczas rajdu rywale Krzysztofa Hołowczyca oglądali jedynie taki widok

Fot. Grzegorz Kozera

Załoga Mirosław Tokarczyk-Adam Binięda wciąż obłaskawia auto klasy UTV

X3 CC - red.) był bardzo dobrze przygotowany i jak widać nadal jest konkurencyjny. Dla mnie i Lu-

kasza było to także bardzo dobre przygotowanie do kolejnego rajdu zaliczanego do Pucharu Europy

FIA - Rally Greece Offroad, w którym wystartujemy już 14 czerwca. Wielokrotnie powtarzałem,

że naszym celem jest Dakar, dlatego dzięki bardzo silnej grupie naszych partnerów startujemy aż w trzech cyklach, które dają nam możliwość przygotowania i spędzenia ogromnej ilości czasu w samochodzie rajdowym - kończy olsztyński mistrz kierownicy.

Krzysztof Hołowczyc z Lukaszem Kurzeją są liderami Mistrzostw Polski, zapisując na swoim koncie zwycięstwa w pierwszej i drugiej rundzie.

Powody do zadowolenia ma także Adam Binięda, bartoszycki pilot Mirosława Tokarczyka, bowiem obaj zajęli szóste miejsce w klasie T4, a więc wśród aut UTV. Co ciekawe Binięda pojawił się na starcie dosłownie w ostatniej chwili, ponieważ pierwotnie w tym terminie miał zaplanowany udział w szutrowy rajdzie na Litwie - razem z Grzegorzem Grzybem. Był to element przygotowań do Rajdu Polski. Jednak ostatecznie Binięda na Litwę nie dojechał... - Dosłownie tuż przed granicą dostałem wiadomość, że nie dotrą na czas nasze auta rajdowe, które są w drodze z... Wysp Kanaryjskich. Z tego powodu wróciłem do domu, zamieniłem kombinezon i pojechałem w drugą stronę Polski - wyjaśnia pilot z Bartoszyc. - Generalnie był to trudny rajd. Wiedziałem, że problemem będzie nawierzchnia, a więc leśne drogi z dużymi koleinami

ilicznymi podbiciami. Poza tym na trasie czekało parę pułapek nawigacyjnych.

PO PIERWSZYM PRZEJEŹDZIE WPROWADZILIŚMY JEDNAK PARĘ POPRAWEK DO NAWIGACJI, DZIĘKI CZEMU Z KAŻDYM KOLEJNYM PRZEJAZDEM UNIKALIŚMY POMYŁEK I ZWIĘKSZALIŚMY TEMPO.

Przed ostatnim oesem zajmowaliśmy siódme miejsce w swojej klasie, z czego byliśmy bardzo zadowoleni. Chcieliśmy je utrzymać, ale podczas ostatniego przejazdu zdołaliśmy dogonić jedną z załóg. Niestety, tuż przed kurzu sprawiał, że ciężko było zbliżyć się do niej bliżej niż na parę metrów. Jechaliśmy więc przez parę kilometrów w małej burzy piaskowej, po czym za nami pojawiła się kolejna załoga, która widziała jeszcze mniej, bo jechała w burzy piaskowej do kwadratu. No i uderzyła w nas z tyłu, co porządnie odczuliśmy na naszych kręgosłupach. Na szczęście zniszczenia w aucie nie były na tyle duże, więc po kilku kolejnych kilometrach wreszcie uporaliśmy się z rywalami, dzięki czemu awansowaliśmy z siódmego na szóste miejsce. Uznajemy to za sukces, bo był to przecież nasz drugi start w aucie klasy UTV - przypomina na koniec Adam Binięda.

SPRINTEM

FUTSAL\\ W drugim meczu ćwierćfinałowym Ekstraklasy Constract Lubawa wygrał 3:2 z Dremanem Opole Komprachcice. Goście stawili niespodziewany opór, obejmując prowadzenie w 18. i 27. minucie (1:0 i 2:1). Lubawianie za każdym razem jednak odrabiali straty (trafienia Lopeza w 26. i 29. minucie), po czym w 31. minucie Raskowski zdobył zwycięskiego gola. W pierwszym meczu Constract wygrał 4:2, więc awansował do półfinału,

w którym 17 i 20 maja zmierzy się z Piastem Gliwice.

* Półfinałowe pary (gra się do dwóch zwycięstw): Piast Gliwice - Constract Lubawa, Futsal Leszno - Rekord Bielsko-Biała.

PIŁKA NOŻNA\\ W I lidze kobiet Stomilanki miały wolny weekend, bo ich mecz z Marcusem Gdynia został przełożony na 21 maja.

* Wyniki 21. kolejki: Żąbkovia Żąbki - Polonia Środa Wielkopolska 2:3, UKS SMS

II Łódź - Bielawianka Bielawa 3:4, Resovia - Skra Częstochowa 2:2, Rekord Bielsko-Biała - Trójka Staszówka/Jelna 3:1; pauza: SWD Wodzisław Śląski.

I LIGA

1. Stomilanki	46	60:16
2. Rekord*	45	48:18
3. Skra	38	38:31
4. SWD*	31	36:31
5. Resovia	28	36:24
6. Polonia	28	29:33
7. Żąbkovia*	16	51:55
8. Marcus**	16	26:42

9. Trójka	15	51:54
10. Bielawianka	15	21:55
11. SMS II	15	31:68

* mecz mniej ** 2 mecze mniej

PIŁKA RĘCZNA\\ W grupie A I ligi podczas weekendu rozegrano tylko jeden mecz: MKS Grudziądz przegrał 35:37 (16:18) z Szynaką Meble Jeziorakiem Iława.

I LIGA

1. Sokół	49	598:488
----------	----	---------

2. Gwardia	44	606:499
3. Jeziorak	38	546:506
4. Tytani	33	577:552
5. USAR*	28	567:569
6. Grudziądz*	22	577:580
7. SMS ZPRP I*	19	598:639
8. Gryfino*	18	588:621
9. Sparta*	12	506:578
10. Szczypiorniak* 1	486:617	

* mecz więcej

* 21. kolejka II ligi: Wybrzeże Gdańsk - AZS UKW Bydgoszcz 36:49 (17:24), Jedynka Kodo Morąg - Czarni Olecko 37:30 (18:13), SMS ZPRP II Kwidzyn

- Pogoń Handball Szczecin 43:33 (21:14). **DRYH**

II LIGA

1. Jedynka	55677:545
2. Sambor	54 705:557
3. Bydgoszcz	53 772:592
4. Pogoń	39 673:644
5. SMS ZPRP II	38 721:640
6. Wybrzeże	33 707:684
7. MTS	32 586:538
8. Czersk*	32 638:599
9. BSMS	22574:604
10. AZS Gdańsk*	14 572:675
11. Szczypiorniak II*	9 561:806
12. Czarni*	3 605:907

* mecz więcej

WARMIA PEKŁA PO PRZERWIE

PIŁKA RĘCZNA \\ W Biskupcu na pożegnanie z Ligą Centralną Warmia Energa przegrała z faworyzowanymi gośćmi z Białej Podlaskiej. Na zakończenie nieudanego sezonu olsztynianie, którzy już spadli do I ligi, w Zamościu zagrają jeszcze z Padwą.

*** Warmia Energa Olsztyn - AZS AWF Biała Podlaska 29:34 (17:17)**

WARMIA: Kaczmarczyk, Makowski - Mucha 8, Malewski 4 (2/4), Safiejko 3, Konkel 2, Pawelec 2, Laskowski 2, Kopyciński 2, Zemetka 2, Kohrs 1, Pinda 1, Skiba 1, Stępień 1, Sikorski; kary: Warmia Energa - 8 min; AZS - 12 min; widzów: 250

Goście jako pierwsi wyszli na prowadzenie, ale po siedmiu minutach i rzucie karnym Marcina Malewskiego to Warmia wygrywała 5:4. Po chwili do siatki trafili jeszcze Aleksander Ponda oraz Szymon Mucha, w efekcie gospodarze mieli już trzy bramki przewagi. Niestety, w 16. min AZS AWF odrobił straty (8:8), po czym już do końca pierwszej połowy trwał wyrównany bój ostatecznie zakończony remisem.

W drugiej połowie olsztynianie trzymali się do 42. min (22:22), po czym stracili osiem bramek z rzędu! Masakra, horror, blamaż.

- Przez większość czasu mile zaskoczyliśmy siebie i kibiców, bo dość długo prowadziliśmy - ocenił trener Karol Adamowicz. - Niestety, po zmianie systemu obrony przez przeciwnika był dłuższy moment, kiedy to nie potrafiliśmy poradzić sobie pod bramką rywali. Zgubiliśmy wiele piłek, poza tym zepsuliśmy kilka akcji sam na sam z bramkarzem, w efekcie AZS nam odskoczył. Pod koniec meczu udało się

Fot. Radek Walaugo

W 25 meczach olsztynianie zdobyli tylko 14 punktów. Tak słabego sezonu nikt się nie spodziewał

zniwelować straty do pięciu trafień. Jesteśmy na ostatnim miejscu w tabeli, a rywale są na trzecim, więc to, że przez spory czas prowadziliśmy, na pewno jest sporym sukcesem moich zawodników. Co prawda potem się pogubili, bo wyszedł brak doświadczenia.

PO PORAŻCE Z BIAŁĄ PODLASKĄ NIKT JEDNAK NIE PŁAKAŁ, BO LOS WARMII ENERGII ZOSTAŁ PRZESADZONY JUŻ MIESIĄC TEMU. OLSZTYNIANOM POZOSTAŁA TYLKO WALKA O HONOROWE

POŻEGNANIE SIĘ Z ZAPLECZEM SUPERLIGI.

Tydzień temu podopieczni Karola Adamowicza wygrali wyjazdowe spotkanie z Gorzowie Wielkopolskim. - Nie ma co ukrywać, że ciężko jest z mobilizacją podczas treningów na te ostatnie spotkania - przyznał olsztyński trener. - Muszę jednak podkreślić, że nie widzę uswoich zawodników braku motywacji. Cały czas jest pełen profesjonalizm, bo co prawda mamy ostatnie miejsce, ale chcemy udowodnić, że nie gramy fatalnie. Niekiedy pewne sprawy na boisku zawodzą,

ale o brak zaangażowania nie mogę nikogo posądzić.

Warmia Energa powoli myśli już o nadchodzącym sezonie I ligi, który powinna już rozgrywać w nowej Uranii, a dokładnie w tzw. sali rozgrzewkowej, która została zbudowana przy okazji modernizacji hali.

Kto poprowadzi w nadchodzącym sezonie olsztyński zespół? - Jeszcze nie rozmawialiśmy z zarządem na ten temat - wyjaśnił Adamowicz. - Przychodząc do Warmii, umawiałem się, że będę pracował do końca sezonu, apotem zobaczmy. Gdybym jednak dostał propozycję pozostanie w klubie,

to bym się zgodził, nie ma co ukrywać. Ostatni raz pracowałem w Jezioraku Iława trzy lata temu, więc stęskniłem się za pracą w sporcie. Wszystkie opcje są możliwe. Trafilem do Warmii po to, żeby utrzymać zespół, ale się nie udało, więc zarząd ma otwartą drogę do dalszych postępowań. Znosi się na odejście dużej grupy zawodników, nie wiadomo też, kto przyjdzie w ich miejsce. Poza tym chciałbym wprowadzić kilka zmian, ale na to musiałby się zgodzić zarząd.

Przypominamy, że Karol Adamowicz objął zespół w połowie lutego w bardzo trudnym momencie, kiedy

utrzymanie w Lidze Centralnej już było zadaniem dość karkołomnym, bo wcześniej trener Dariusz Molski z Warmią Energa zanotował 12 porażek z rzędu. - Większość ludzi zdawało sobie z tego sprawę, że utrzymanie zespołu będzie graniczyło z cudem. No i nie udało się. Cieszy mnie jednak, że zespół - i nie jest to tylko moja opinia - gra o wiele lepiej. Niestety, nie dało to nam upragnionych punktów - zakończył Karol Adamowicz.

W ostatnim meczu (niedziela) Warmia Energa Olsztyn zagra na wyjeździe z Padwą Zamość.

*** Inne wyniki:** Autoinvest Żukowo - Padwa Zamość 36:28 (17:13), Śląsk Wrocław Handball - Grot Blachy Pruszyński Anilana Łódź 35:25 (17:12), Zagłębie Handball Team Sosnowiec - ORLEN Upstream SRS Przemyśl 27:28 (18:13), MKS Wieluń - Budnex Stal Gorzów 23:20 (11:11), Nielba Wągrowiec - Handball Stal Mielec 24:31 (13:16), KPR Legionowo - Olimpia MEDEX Piekary Śląskie 31:27 (13:12).

EM, DRYH

LIGA CENTRALNA

1. Legionowo	67	799:617
2. Stal M.	58	760:658
3. AZS-AWF	52	719:648
4. Śląsk	45	740:707
5. Stal G.	42	638:630
6. Olimpia	41	694:670
7. Padwa	37	659:660
8. Anilana	30	664:720
9. Nielba	30	681:764
10. Zagłębie	29	708:763
11. Żukowo	28	731:752
12. Wieluń	28	675:729

13. Przemyśl	24	713:769
14. Warmia	14	658:752

O PIŁCE

*** W 34. kolejce hiszpańskiej Primera División Barcelona** na wyjeździe wygrała 4:2 (3:0) z Espanyolem. Dwie bramki zdobył Robert Lewandowski - kapitan reprezentacji Polski ma już na koncie 21 ligowych goli w obecnych rozgrywkach. Dzięki zwycięstwu Barcelona cztery

*** Szymon Marciniak został wyznaczony na sędziego**

głównego rewanżowego spotkania 1/2 finału Ligi Mistrzów, w którym Manchester City FC zmierzy się z Realem Madryt. Na liniach pomagać mu będą Paweł Sokolnicki i Tomasz Listkiewicz, a sędzią technicznym będzie István Kovács (Rumunia). Na głównego sędziego VAR wyznaczony został Tomasz Kwiatkowski, a jego asystentem będzie Bartosz Frankowski. Mecz odbędzie się 17 maja o godz. 21.

*** W ostatnim meczu 25. kolejki IV ligi lider pewnie wygrał w Elblągu.**

* Olimpia II Elbląg - GKS Wikielec 1:4 (1:1)

1:0 - Kozera (26), 1:1 - Kacper (45), 1:2 - Jankowski (54), 1:3 - Rosoliński (68), 1:4 - Arai (85 k)

GKS Wikielec jest już praktycznie w III lidze, bo do awansu brakuje im zaledwie jednego punktu, który może

wywalczyć w najbliższej kolejce w meczu z Mamrami. - Nie było łatwo w pierwszej połowie - przyznał Damian Jarzembowski, trener GKS Wikielec. - Wiele czynników się na to złożyło. Po pierwsze - trzeba oddać gospodarzom, że bardzo chcieli pokrzyżować nam plany, szczególnie w pierwszej połowie wysoko zawiesili poprzeczkę. Po drugie - nie pomagało nam boisko, bo było bardzo twarde i ciężko było na nim o grę

w ataku pozycyjnym. Poza tym w pierwszej połowie nie byliśmy tym Wikielcem, który lideruje w lidze, a jedynie jego tłem. Nie tworzyliśmy monolitu, bo dużo było indywidualnej gry. W drugiej połowie piłkarze się przebudzili, w końcu zaczęli się komunikować i było już zdecydowanie lepiej.

DRYH, EM

PO 25 KOLEJKACH

1. Wikielec	64	76:21
-------------	----	-------

2. Polonia LW.	50	76:31
3. Jeziorak	48	65:38
4. Mamry	44	55:42
5. Mrągowia	44	65:54
6. Znicz	40	49:42
7. Granica	40	41:32
8. Tęcza	38	44:49
9. Olimpia II	36	59:45
10. Rominta	36	41:52
11. DKS	27	43:49
12. Polonia Ił.	26	40:75
13. Motor	22	35:54
14. Huragan	19	33:66
15. Pisa	18	31:72
16. Olimpia OL.	18	24:55

ŚRODKOWY ŻEGNA SIĘ Z OLSZTYNEM

SIATKÓWKA \\ Było to już wiadomo od wielu miesięcy, ale w poniedziałek oficjalnie poinformowano, że Mateusz Poręba, wicemistrz świata, po pięciu latach opuszcza Indykpol AZS Olsztyn. Gdzie teraz zagra? Może w ZAKSIE, a może w Stali Nysa...

Mateusz Poręba ma wielki sentyment do Olsztyna, bo w barwach Indykpolu AZS zadebiutował w PlusLidze, w ubiegłym roku zdobył tytuł wicemistrza świata, a na liście jego sukcesów jest też triumf oraz tytuł MVP w cyklu PreZero Grand Prix PLS (2021). Warto jednak przypomnieć, że ten utalentowany środkowy sukcesy odnosił także w młodszych kategoriach wiekowych - na swoim koncie ma m.in. mistrzostwo Europy wschodniej kadetów, mistrzostwo Polski kadetów oraz brązowy medal mistrzostw Polski juniorów.

POCZĄTKI W SENIORSKIEJ SIATKÓWCE ŁATWE JEDNAK NIE BYŁY - W DEBIUTANCKIM SEZONIE 2018/19 PORĘBY WYSTĄPIŁ W ZALEDWIE SZEŚCIU MECZACH PLUSLIGI. JEDNAK UPÓR, DETERMINACJA, CHARAKTER I CIĘŻKA

PRACA, KTÓREJ NIGDY SIĘ NIE BAŁ, SZYBKO PRZYNOSIŁ EFEKTY. MŁODY ŚRODKOWY STAŁ SIĘ JEDNYM Z PODSTAWOWYCH ZAWODNIKÓW, A DZIĘKI SWOJEJ POSTAWIE NA BOISKU SZYBKO STAŁ SIĘ ULUBIEŃCEM OLSZTYŃSKICH KIBICÓW.

W 108 ligowych spotkaniach Poręba zdobył 686 punktów - 483 w ataku (57 procent skuteczności), 152 w bloku oraz 51 w polu serwisowym. Środkowy otrzymał także trzy statuetki MVP dla najlepszego zawodnika meczu.

Jak sam zawodnik będzie wspominał czas spędzony w Olsztynie? - Kiedy pięć lat temu podpisałem kontrakt z Indykpołem AZS, chciałem spełniać swoje marzenia. Kilka z nich udało mi się już spełnić, ale teraz przede mną kolejne cele. Chciałbym podziękować za wsparcie w dobrych i złych chwilach. Chciał-

Mateusz Poręba trzykrotnie odebrał nagrodę dla MVP meczu

bym wrócić do Olsztyna, ponieważ zakochałem się w tym mieście. Chciałbym, aby do nowej Uranii

wróciły siatkarskie emocje sprzed lat. - Jest nam smutno z powodu rozstania z Mateuszem - powiedział

z kolei Tomasz Jankowski, prezes zarządu spółki Piłka Siatkowa AZS UWM. - Myślę, że nie żałuje on

wyboru Indykpolu AZS Olsztyn, gdzie krok po kroku z niedoświadczonego zawodnika ligowego został wicemistrzem świata. Przykład naszego środkowego świadczy o tym, że Olsztyn jest dobrym miejscem do rozwoju młodych i utalentowanych siatkarzy. Teraz życzę Mateuszowi, aby dokonał kolejnych dobrych wyborów w swojej siatkarskiej karierze - zakończył prezes Jankowski.

Co do tych wyborów to było z nimi pewne zamieszanie, bowiem najpierw na Porębę się rzuciła ZAKSA, dodajmy, że skutecznie, bo obie strony podpisały stosowną umowę, po czym do gry włączyła się Skra. Tyle że w Belchatowie nagle pojawiły się olbrzymie długi, więc klub musiał mocno zacisnąć pasa. W tej sytuacji zostaje ZAKSA, ale być może dwukrotny triumfator Ligi Mistrzów wypożyczy Porębę do Stali Nysa. Odpowiedź zapewne poznamy już niedługo.

DRYH

SPRINTEM

SPORTY MOTOROWE

Zbigniew Staniszewski w Fordzie Fiesta RX wygrał trzecią eliminację rallycrossowych mistrzostw Europy strefy centralnej w najsilniejszej klasie supercars, która odbyła się na torze w austriackim Greinbach. Olsztyński kierowca dzielnie odpierał ataki lokalnych kierowców oraz Czecha Alesa Fucika. Ten ostatni nie zaliczył zawodów do udanych, bo za uderzenie samochodu Staniszewskiego w wielkim finale Czech został przez sędziów zdyskwalifikowany i na jego konto wędrują tylko punkty uzyskane w biegach eliminacyjnych. Mimo dużych opadów deszczu i loteryjnych warunków na torze Staniszewski z żelazną konsekwencją realizował plan nakreślony przed startem. Olsztynianin wygrał wszystkie biegi kwalifikacyjne i finał, w efekcie został liderem klasyfikacji generalnej mistrzostw Europy strefy centralnej.

Zbigniew Staniszewski na torze w austriackim Greinbach

- W Austrii były ciężkie warunki, bo przez cały weekend padał deszcz, przez co na torze pojawiało się utrudniające jazdę błoto - wyjaśnia Staniszewski. - Stawka ośmiu supercarów powodowała, że każdy mógł w tej rywalizacji namieszać. Całe zawody Ales Fucik deptał mi po piętach i wjeżdżał na metę zaraz za mną. Jednak w wielkim finale uderzył w tył mojego samochodu, co spowodowało, że wypadłem na chwilę z toru i straciłem prowadzenie. Na szczęście sędziowie byli czujni Czech został

zdyskwalifikowany z wielkiego finału. Cała sytuacja miała miejsce na ostatnim zakręcie całych zawodów i kosztowała mnie trochę nerwów. Ważne jednak, że wygrałem wszystko i wracam jako zwycięzca. *** FIA CEZ Greinbach:** 1. Zbigniew Staniszewski (Ford Fiesta RX) - 3.35,375; 2. Gerald Eder (Skoda Fabia) - 3.28,252; 3. Alois Holler (Ford Fiesta RX) - 3.30,247 *** Klasyfikacja generalna po 3 eliminacjach:** 1. Staniszewski - 56 pkt; 2. Fucik - 46; 3. Holler - 42.

Paulina Rutkowska, trener Marcin Mickiewicz i Iga Wielczyk

ŻEGLARSTWO \\ Iga Wielczyk z SSW MOS Itawa, pływająca w załodze z Pauliną Rutkowską (YKP Gdynia), wygrała pierwsze krajowe eliminacje mistrzostw świata i Europy w klasie 420. W ciągu trzech dni rozegrano osiem wyścigów w różnych warunkach pogodowych, z których aż w pięciu triumfowała załoga Rutkowska-Wielczyk. Tuż za podium w klasyfikacji generalnej znaleźli się Filip Nosol i Krzysztof Ołowiak (ChKŻ Chojnice/OKŻ Olsztyn). Podczas zawodów itawianka

obchodziła 18. urodziny! Warto dodać, że kilkanaście dni wcześniej Wielczyk i Rutkowska wywalczyły brąz na regatach Lupo Cup na jeziorze Garda we Włoszech. Polki uplasowały się jednocześnie na 5. miejscu w klasyfikacji ogólnej. „Kluczem do tego sukcesu było równe pływanie - Paulina i Iga sześć z dziewięciu wyścigów ukończyły w pierwszej piątce, dwa razy były drugie i tylko raz wypadły poza pierwszą dziesiątkę” - można przeczytać na stronie Polskiego Związku Żeglarskiego.

Teraz przed załogą Rutkowska-Wielczyk kolejne eliminacje MŚ i ME (18-21 maja, Krynica Morska), które jednocześnie będą eliminacjami Pucharu Świata ISAF (regaty finałowe odbędą się w grudniu 2023 w Brazylii). Następnie reprezentantki Polski połyną w zawodach w Gdyni, Dziwnowie (el. ME i MŚ), a we wrześniu czekają je mistrzostwa Polski w Pucku.

ZICO

REKREACJA \\ 20 maja odbędzie się maraton kajakowy po Łynie. Bazą tej rekreacyjno-sportowej imprezy jest przystań w Brąswaldzie, a zawody zostaną przeprowadzone na dwóch dystansach: 27 km (Barkweda - Dobrze Miasto) i 70 km (Barkweda - Lidzbark Warmiński).

*** Terminarz, g. 7** - start na 70 km; g. 10 - start na 27 km; g. 20 - uroczyste zakończenie maratonu oraz ognisko w Brąswaldzie.

*** Informacje: 602 232 632.**

CZĘŚĆ OFICJALNA

9:00-10:00 **POWITANIE GOŚCI | CZĘŚĆ ARTYSTYCZNA | WRĘCZENIE NAGRODY CZŁOWIEK ROKU 2022 | PRZEMÓWIENIE GOŚCIA SPECJALNEGO**

SALA KONGRESOWA

9:50-10:00 Wprowadzenie do panelu Bezpieczeństwo państwa polskiego

- ◆ przemówienie Wicepremiera Mariusza Błaszczaka, Ministra Obrony Narodowej
- ◆ przemówienie dr hab. Norberta Maliszewskiego, prof. UKSW, Sekretarza Stanu, Szefa Rządowego Centrum Analiz

10:00-12:00 Bezpieczeństwo państwa polskiego

- ◆ Minister Michał Wiśniewski, Ministerstwo Obrony Narodowej
 - ◆ Minister Andrzej Śliwka, Ministerstwo Aktywów Państwowych
 - ◆ Artur Chojecki, Wojewoda Warmińsko-Mazurski
 - ◆ Sebastian Chwałek, Prezes Zarządu Polskiej Grupy Zbrojeniowej S.A.
 - ◆ gen. bryg. Wojciech Ziółkowski, Dowódca 16 DZ
- prowadzi: Marek Budzisz

12:00-13:30 II cz. OTWARCIA

- ◆ przemówienie Ministra Andrzeja Śliwki
- ◆ przemówienie Wojewody Artura Chojeckiego
- ◆ przemówienie Marszałka Gustawa Marka Brzezina
- ◆ wręczenie nagród – MARKI WARMII I MAZUR
- ◆ wręczenie nagród – PLEBISYCYT NA NAJPOPULARNIEJSZEGO SAMORZĄDOWCA 2023
- ◆ wręczenie nagród Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej

13.30-14:30 Inteligentne rolnictwo

- ◆ Radosław Wójcik, Dyrektor ds. Sprzedaży w ROD Białystok, PKO BP
 - ◆ Poseł Jerzy Małecki, Wiceprzewodniczący Sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi
 - ◆ Krzysztof Jurgiel, Poseł do Parlamentu Europejskiego
 - ◆ prof. dr hab. Mariusz Stolarski, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
- prowadzi: Andrzej Mielnicki

14:30-15:30 Przyszłość polskich lasów

- ◆ Michał Gzowski, Rzecznik Prasowy Lasów Państwowych
 - ◆ Adam Rocznik, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie
 - ◆ dr inż. Kazimierz Warmiński, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
- prowadzi: Iza Malewska

15:30-16:30 Przyszłość woj. warmińsko-mazurskiego

- ◆ Gustaw Marek Brzezina, Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego
 - ◆ Zbigniew Ziejewski, Poseł na Sejm RP
 - ◆ Paweł Cieśliński, Starosta Działdowski
 - ◆ Piotr Grzymowicz, Prezydent Olsztyna
 - ◆ Tomasz Andrukiewicz, Prezydent Elku
- prowadzi: Mariusz Korpoliński

16:30-18:00 Jaka będzie przyszłość energetyczna świata?

- ◆ Minister Andrzej Śliwka, Ministerstwo Aktywów Państwowych
 - ◆ Reprezentant Orlen Synthos Green Energy
 - ◆ Aleksandra Skrzypkowska, Dyrektor Sprzedaży w Departamencie Klienta Strategicznego – Energetyka, Paliwa i Nowe Technologie, PKO BP
- prowadzi: Igor Hrywna

SALA BŁĘKITNA

10:00-11:00 Jak zabezpieczyć firmę w dobie kryzysu energetycznego

- ◆ Daniel Czyżewski, Z-ca Redaktora Naczelnego Portalu energetyka24.com
 - ◆ Anna Piórkowska, Specjalistka w Dziale Ekspertyz i Projektów w Kape S.A.
- prowadzi: Marta Piskorz

11:00-12:00 Turystyka – kierunek rozwoju regionu?

- ◆ Andrzej Abako, Starosta Olsztyński
 - ◆ Jacek Wiśniowski, Burmistrz Lidzbarka Warmińskiego
 - ◆ Jarosław Klimczak, Warmińsko-Mazurska Regionalna Organizacja Turystyczna
- prowadzi: Igor Hrywna

12:00-13:00 Inwestycje w społeczności lokalne jako program strategiczny rządu

- ◆ dr hab. Norbert Maliszewski, prof. UKSW, Sekretarz Stanu, Szef Rządowego Centrum Analiz
 - ◆ Minister Anna Łukaszevska-Trzeciakowska, Ministerstwo Klimatu i Środowiska
 - ◆ Minister Michał Wiśniewski, Ministerstwo Obrony Narodowej
 - ◆ Poseł Iwona Arent
 - ◆ Senator Małgorzata Kopiczko
- prowadzi: Michał Podolak

13:00-14:00 Europa wspólnych szans – Europe Direct

- ◆ Ewa Kaliszuk, Wiceprezydent Olsztyna
 - ◆ Jolanta Skrzypczyńska, Dyrektorka I LO w Olsztynie
 - ◆ Anna Struk, Dyrektorka V LO w Olsztynie
 - ◆ Monika Łepicka-Gij, Powiat Giżycki
 - ◆ Mateusz Maślanka, absolwent V LO w Olsztynie, aplikant dyplomatyczno-konsularny
- prowadzi: Magdalena Maria Bukowiecka

14:00-15:30 Kto wygra wojnę na Ukrainie?

- ◆ Marek Budzisz, historyk, publicysta, ekspert ds. Rosji i postsowieckiego Wschodu
 - ◆ Piotr Grochmański, dziennikarz, korespondent wojenny, politolog
 - ◆ Maria Przełomieć, dziennikarka
- prowadzi: Michał Podolak

15:30-17:00 Przyszłość gospodarcza Warmii i Mazur

- ◆ Minister Olga Ewa Semeniuk-Patkowska, Ministerstwo Rozwoju i Technologii
 - ◆ Marcin Sekściński, Dyrektor Biura Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości
 - ◆ Artur Wycech, Dyrektor Biura Zarządzania Sprzedażą, Agencja Rozwoju Przemysłu
- prowadzi: Andrzej Mielnicki

17:00-18:00 Jaka może być przyszłość Olsztyna – metropolia Olsztyn

- ◆ Jerzy Szmit, Prezes Fundacji im. Piotra Poleskiego
 - ◆ Mirosław Nicewicz, Dyrektor Oddziału Olsztyńskiego Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad
 - ◆ Marcin Burza, Prezes Warmińsko-Mazurskiego Klubu Biznesu
 - ◆ Mirosław Borowski, Wiceprezes Zarządu Krajowej Izby Rolniczej
 - ◆ Stanisław Bułajewski, Burmistrz Mrągowa
 - ◆ Paweł Czemieli, Radny Sejmiku Województwa, Doradca Ministra Infrastruktury Andrzeja Adamczyka
 - ◆ Marcin Jastrzębski, Dyrektor Hotelu Amax w Mikołajkach
 - ◆ Robert Kurko, przedsiębiorca z Orzysza
- prowadzi: Michał Podolak

SALA KARMAZYNOWA

10:00-11:00 Kiedy zaczną nas leczyć roboty?

- ◆ Jacek Walukiewicz, Constance Care
 - ◆ inż. Krzysztof Cygoń, Prezes Zarządu Skyfi
 - ◆ dr nauk med. Krzysztof Dowgierd
- prowadzi: Magdalena Maria Bukowiecka

11:00-12:00 Nowe wyzwania samorządów

- ◆ Piotr Grzymowicz, Prezydent Olsztyna
 - ◆ Ryszard Niedziółka, Burmistrz Kętrzyna
 - ◆ Tomasz Sielicki, Burmistrz Braniewa
 - ◆ Adam Piłat, Menedżer Zespołu ds. Analiz Strategicznych i Programowych, Bank Gospodarstwa Krajowego
- prowadzi: Iza Malewska

12:00-13:00 Działania społeczne na rzecz rozwoju gospodarczego Warmii i Mazur

- ◆ Monika Wojciechowska, Główny Specjalista kierujący Zespołem Edukacji Finansowej, Ministerstwo Finansów
 - ◆ Hubert Górski, Rzecznik Fundacji Wsparcia Nauki i Biznesu
 - ◆ Kamil Purlan, Prezes Fundacji Projekt Arche
 - ◆ Jolanta Markiewicz, Kierownik ds. Promocji, Bank Żywności w Olsztynie
- prowadzi: Ada Romanowska

13:00-14:00 Seniorzy 4.0

- ◆ Senator Małgorzata Kopiczko
 - ◆ Monika Wojciechowska, Główny Specjalista kierujący Zespołem Edukacji Finansowej, Ministerstwo Finansów
 - ◆ Jadwiga Grynciewicz, Urząd Miejski w Orzyszu
 - ◆ Marta Kamińska, Wójt Gminy Barciany
 - ◆ Hubert Górski, Rzecznik Fundacji Wsparcia Nauki i Biznesu
- prowadzi: Ada Romanowska

14:00-14:30 Kampania edukacyjna w zakresie odpadów i opłaty produktowej

- ◆ Lucyna Kurowska, Prezes Total-Eko Organizacji Oczyszczalni Opakowań S.A.
- prowadzi: Anna Głazek

14:30-15:00 Rola Kobiet i ich organizacji w społeczeństwie przyszłości

- ◆ Lucyna Kurowska, Prezeska Międzynarodowego Forum Kobiet, oddział Olsztyn
 - ◆ Grażyna Jagodzińska, Prezeska Międzynarodowego Forum Kobiet
- prowadzi: Anna Głazek

15:00-16:00 Edukacja w przyszłości

- ◆ prof. Mariola Grzybowska-Brzezińska, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Wydział Nauk Ekonomicznych
 - ◆ prof. Beata Adrjan, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Katedra Dydaktyki i Wczesnej Edukacji
 - ◆ Marta Wangin, Dyrektorka Centrum Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
 - ◆ Dorota Linkiewicz, Dyrektorka XII LO w Olsztynie
- prowadzi: Anna Głazek

16:00-17:00 Na jakie choroby będziemy chorować – jakich specjalistów będziemy potrzebować?

- ◆ dr n. med. Beata Moczulska, hipertensjolog
 - ◆ dr n. med. Jacek Zwiernik, neurolog
 - ◆ dr n. med. Jarosław Cielecki, pediatra, Koordynator Oddziału Pediatricznego Powiatowego Szpitala w Iławie
 - ◆ Kamila Janczewska, psycholog dziecięca
- prowadzi: Magdalena Maria Bukowiecka